

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

NR. 37

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1973 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 25

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centu

69-TIEJI METAI

Lietuvos okupanto nagai smaugia jaunąją kartą

Tardomi ir suiminėjami jaunieji intelektualai. Okupantas baidosi lietuvių tautinės sąmonės gyvybės.

Užuot sulaukę sovietų vidaus politikoje priespaudos atolydžio, kaip to tikėjosi bilioninių prekybos mainų su Sovietų Sąjunga cionykščiai mezgėjai ir Bendradarbiavimo konferencijos rengėjai, jau šiandien esame liudininkai tik komunistinio teroro padidėjimo visoje sovietinėje imperijoje. O jis ypač ėmė ryškėti Pabaltijėje, Ukrainoje, Kaukazo srityse ir kituose nerusikų tautų plotoose.

Apie atgyjančią Stalino dvasią ir stiprėjantį sovietinio saugumo siautėjimą Lietuvoje daug įdomių žinių pateigia pogrindinė Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika nr. 6-me.

Ten rašoma, kad jau šių metų pavasarį sovietinis saugumas šoka tardyti visą eilę lietuvių, keldamas jiems iki šiol dar negirdėtus kaltinimus.

Jie buvo klausinėjami, kodėl vykę į Sibirą bei Urą, kodėl ten bendravę su lietuviams tremtiniais ir lankę jų lagerius; kodėl Kaukaze bandę užmegzti ryšius su tenyščiais nacionalistiniais armėnų, gruzinų ir kitų tautybių sluoksniais.

Tardomiesiems buvo priekaištaujama, kad išvykę metu į Karaliaučiaus sritį domėjęsi senųjų lietuviškų kultūros paminklų naikinimu ar buvo uždegę žvakės ant pilikalnių.

Saugumą domino Vilniaus liaudies dainos klubas, išvaikytas studentų klubas Romuva, vasaros ekspedicijos, Rasos šventė Kernavėje, šventosios archeologinės ekspedicija.

Tardomiesiems buvo priekaištaujama, kad jie per daug domisi senove, kad tuo skleidžiamos nacionalistinės nuotaikos, kad į kraštutyrininkų renginius kažin kodėl patraukiami daug jaunimo.

Kaip minėta kronika rašo, dar buvo tokiu klausimu: "Kodėl dainuojamos tik lietuviškos dainos? Kodėl renkama medžiaga apie partizanų kovas? Kodėl susitinkant su latviais skleidžiamos nacionalistinės nuotaikos? Kodėl bendraujama su Baltarusijos lietuviais, jiems vežamos knygos, prenumeruojami laikraščiai, vaikai raginami lankyti lietuviškas mokyklas Lietuvoje?"

Tokie tardytojų klausimai neabejotinai rodo nuogas rusifikatorių intencijas ir jų būklumą, kad komunistinės sistemos auklėtoje jaunijoje kartoje ne tik nemiršta, bet dar labai gyvy-

bingai skleidžiasi lietuvių tautinė sąmonė ir drauge okupanto neapykanta.

Kaip LKB kronikose nr. 6 pranešama, pavasarį buvo tardyti šie asmenys:

1. Birutė Andrašiūnaitė, inžinierė (III.28).

2. Marytė Božytė, VVU IV kurso studentė liuanistė (III.28).

3. Birutė Burauskaitė, inžinierė (IV.2).

4. Kazimieras Eigminas, baigęs lietuvių kalbą VVU (IV.27).

5. Elena Eimaitytė, baigusi vokiečių kalbos studijas (III.27).

6. Rada Jakucionytė, inžinierė (III.28).

7. Zenonas Jakučius, baigęs konservatoriją.

8. Veronika Janulevičiūtė, Jaunimo teatro etnografinio ansamblio dalyvė (III.28).

9. Virginija Jasukaitytė, Ašmonienė, VVU studentė liuanistė.

10. Alfonsas Juška, biofizikas (III.27-28).

11. Donatė Kanevičiūtė, matematikė (IV.3).

12. Danas Kaukėnas, "Vakarinių Naujienų" korespondentas (IV.3).

13. Kęstutis Labanauskas, Paminklų restauravimo instituto darbuotojas (III.28).

14. Rimas Matulis, baigęs anglų kalbos studijas (III.28).

15. Kazimieras Misius, inžinierius (III.27).

16. Egidijus Norvaišas, aspirantas fizikas (III.27).

17. Algimantas Petrauskas, inžinierius (III.28).

18. Teresė Povilaitytė, baigusi lietuvių k. studijas (III.28).

19. Alfonsas Ramonas, fizikas-matematikas (III.27).

20. Albinas Simokaitis, stoties instruktorius.

21. Edma Stankevičius, studentas žurnalistas.

22. Jonas Trinkūnas, istorijos-filosofijos aspirantas (III.28).

23. Zita Vanagaitė, architektė (IV.3).

Be čia surašytų saugumo tardytų, dar buvo š. m. kov mėn. pabaigoje suimti šie asmenys:

1. Vidmantas Povilonis, inžinierius.

2. Antanas Sakalauskas, Politechnikos instituto statybos fakulteto dėstytojas.

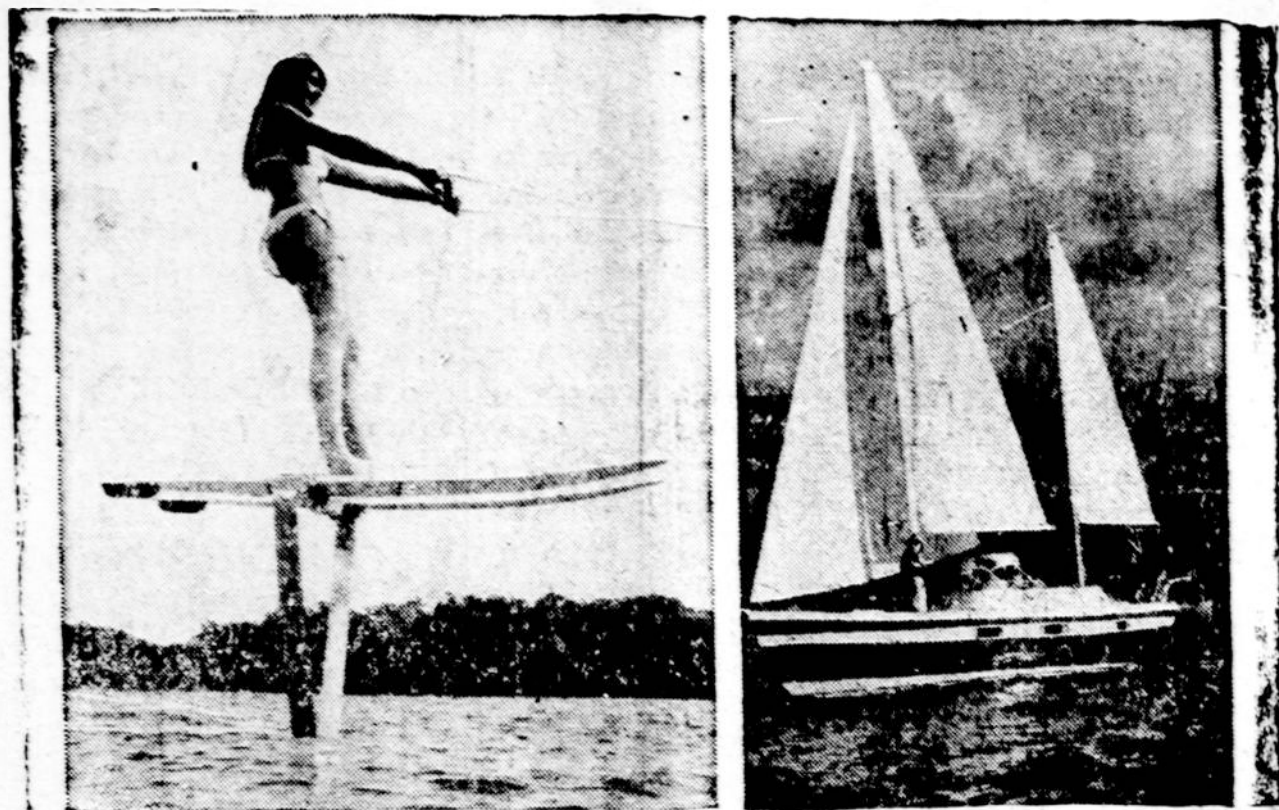
3. Šarūnas Žukauskas, Medicinos instituto VI kurso studentas.

4. Rudaitis, gydytojas.

5. Juozas Rugys (suimtas, balandžio mėn.).

Studentas Viktoras Krūminis pašalintas iš Politechnikos instituto IV kurso.

V. Povilonis kaltinamas už priklausymą antitarybi-

Su vasara pasižai ir šitokios pramogos

Sacharovas primena Brazinskų bylą Simą Kudirką

Šio numerio antrajame puslapyje rašoma, kad sovietų valdžios persekiojamas įžymus laisvės kovotojas akademikas Sacharovas kreipėsi ir į JAV senatą, ragindamas ją netvirtinti prekybos sutarties su Sovietų Sąjunga, kol ten bus trypiamos pagrindinės žmogaus teisės.

Jis savo rašte JAV senatui tarp kitko rašo:

"Jūs žinote, kad kalėjimai, koncentracijos stovyklos ir psichiatrinės ligoninės pilnos žmonių, kurie kovoja už savo legalias teises. Jūs tikriausia žinote vardą lietuvių jūrininko Simo Kudirkos, kuris buvo išgabentas sovietų pareigūnų nuo Amerikos laivo, taip pat žinote lektuvą norėjusio pagrobti tragišką teismą 1970 m. Leningrade. Jūs taip pat žinote Berlyno sienos aukas. Yra taip pat daug daugiau mažiau žinomų aukų. Atsiminkite jas taip pat".

Valst. sek. Kissinger prisiėkė

Naujasis JAV valstybės sekretorius Henry Kissingeris praeitą šeštadienį buvo prisaikdintas dalyvaujant jo tėvams ir dukrai.

Jis yra pirmas žydas tokiose aukštosiose JAV pareigose. Be to, tai emigrantas, čia atvykęs prieš 35 metus iš Vokietijos, bėgdamas nuo Hitlerio persekiojimų, ir priėmęs Amerikos pilietybę.

Prieš jo patvirtinimą senatė yra buvę nemaža abejonų dėl jo tinkamumo, nes, būdamas žydas, esą, galintis pakenkti Artimųjų Rytų konflikto nešališkam sprendimui.

nei grupei ir už antitarybinį atsisaukimų platinimą 1972 metais.

Zinoma, čia tėra tik taktinis tardytų ir suimtųjų, kuriuos kronika pamini. Dar daug daugiau yra tokių, apie kuriuos niekas nežino, kur jie dingę.

Genevoje Pabaltijo klausimo nekels

Iš Valstybės departamentų pranešimo svetimos kalbomis einantiems laikraščiams ir mažumų organizacijų atstovams rugsėjo 18-19 dienomis paaiškėjo, kad Valst. departamentas Genevoje vykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Pabaltijo klausimo nekelsias.

Tai reiškia, kad tenai bus vengiama Pabaltijo okupaciją pripažinti, bet taip pat bus vengiama ir reikalauti, kad tie sovietų okupuoti kraštai būtų išlaisvinti.

Abi Vokietijos J. Tautose

Jungtinių Tautų organizacijos narių skaičius padidėjo iki 135, priėmus Vakarų ir Rytų Vokietijas bei Bahamas salas.

V. Vokietija turi 61 mil. gyventojų, Rytų Vokietija — 17 mil. ir Bahamas 175,000 gyventojų.

Rytų Vokietijos kancleris Willy Brandt atvyko į New Yorką. Jis Jungtinėse Tautose šią savaitę pasakys kalbą ir susitiks su prez. Nixonu.

Šią savaitę Jungtinėse Tautose kalbės ir kitų valstybių užsienio reikalų ministrai, tarpe jų ir naujasis JAV aužs. reikalų sekretorius dr. H. Kissingeris, kuris turėsias nušviesti Artimųjų Rytų ir kitas JAV politikos sritis.

Jordanijos karalius Husseinas, amnestavęs Palestinos partizanų, kurie kėsinosi net jį patį nužudyti. Iki šiol jis su tais partizanais be pasigailėjimo kovojo, dėl jų buvo nutrauktas diplomatinis ryšius su Egiptu ir Sirija. Paskelbti amnestija rodo atoslūgį tarp minėtų valstybių. Tai Egipto ir Sirijos pastangų vaisius, siekiant išlyginti ir suglaudinti arabų frontą prieš Izraelį.

Genevoje Pabaltijo klausimo nekels

Iš Valstybės departamentų pranešimo svetimos kalbomis einantiems laikraščiams ir mažumų organizacijų atstovams rugsėjo 18-19 dienomis paaiškėjo, kad Valst. departamentas Genevoje vykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Pabaltijo klausimo nekelsias.

Tai reiškia, kad tenai bus vengiama Pabaltijo okupaciją pripažinti, bet taip pat bus vengiama ir reikalauti, kad tie sovietų okupuoti kraštai būtų išlaisvinti.

Cilėje nuvertus Allendes valdžią

Nuvertus Allendes valdžią, Cilėje gyvenimas dar vis nesugrįžo į normalias vėžes. Perversmininkai dar tebegauda buvusios valdžios veikliuosius rėmėjus. Ju esą jau suimta per 5.000. Kiek žuvo perversmo metu ar vėliau buvo sušaudyta tikrai nežinoma. Dar prasidės Allende šalininkų teismai.

Tuo tarpu dar nežinia, ar galės iš krašto išvažiuoti tie, kurie yra pasislėpę svetimos ambasadose.

JAV LB Tarybos suvažiavimas

Spalio 6-7 dienomis Detroito Dievo Apveizdos Lietuvių parapijos kultūros centre (25335 W Nine Mile Rd., Southfield, Mich.) posėdžiaus JAV LB VII Taryba. Pradžią spalio 6 d. 12 val. pabaiga spalio 7 d. 2 val. popiet.

Darbotvarkėje — įvairūs pranešimai, rinkimai, ateities veiklos sumnymai.

Las Vegas sudegė viešbutis — lošimo kazino Ceasars Palace, 14 aukštų pastatas. Žmonių aukų nebuvo. Jo patatymas 1966 metais atsiėjo 25 mil. dolerių.

Mirė buv. „Keleivio“ redakt. St. Michelsonas

Rugsėjo mėnesio 24 dienos rytą Miltono ligoninėje staiga mirė Stasys Michelsonas, kuris šių metų gruodžio 13 d. būtų baigęs 92 metus.

Velionis į Ameriką atvyko 1906 m. ir jau 1908 m. pradėjo redaguoti Keleivį. Tą darbą tęsė iki 1945 metų liepos 1 dienos, kada jis Keleivį perleido Lietuvių socialdemokratų sąjungai.

Amerikoje ir net Lietuvoje jis buvo plačiai išgarsėjęs Keleivy kas savaitę spausdinamais "Maikio su Tėvu pasikalbėjimais", kuriuose jis lieti ir mokslo populiarizacijos, ir dienos įvykių, ir net politikos bei pasaulėžiūros klausimus. Kaip matote, jis tokį pasikalbėjimą parašė ir šiam laikraščio numeriui.

Be redaktoriaus darbo, velionis yra parašęs ir kelias desimtis didesnių ar mažesnių knygelių ir įvairiais jam rūpimais klausimais. Jis ilgus metus redagavo ir Keleivio kalendorių, bet ateinančių metų buvo atsisakęs redaguoti dėl pasilpusių akių.

Jis buvo žinomas Amerikos lietuviams ir savo prakalbomis, kurių įvairiomis progomis yra pasakęs apie 2.000.

Velionis buvo senas socialdemokratų veikėjas, vienas pirmųjų, kelęs Altos ir Balfo steigimo klausimą ir vėliau aktyviai dalyvavęs Altos veikloje.

Su Stasio Michelsono mirtimi Amerikos lietuviai neteko vieno seniausio, šačiausio ir darbščiausio veikėjo, savo mąstyme ir veikloje atspindėjusio pačius senuosius lietuvių emigracijos laikus ir pasiekusio šios dienos pakitusio gyvenimo.

Apie velionį vėliau dar teks parašyti daugiau.

Stasys Michelsonas yra pašarvotas J. Lubino šermėninėje So. Bostone ir laidojamas trečiadienį 10 val. ryto. Gili užuojauta velionio dukterims ir jo svainiui dr. A. Kapociui.

Peronas su žmona valdys Argentina

Sekmadienį Argentina rinko prezidentą ir viceprezidentą. Dar ne visi balsai suskaičiuoti, bet turimieji daviniai rodo, kad už Peroną ir jo žmoną (kandidatę į viceprezidentus) balsavo 62 procentai.

Be Perono, buvo dar 3 kandidatai.

Peronas yra 78 metų, o jo žmona, buvusi kabareto aktorė Izabela, — 36 m. amžiaus. Peronui staiga mirus, jį perimti prezidento pareigas.

Vis daugiau debesų virš Agnew galvos

Atrodo, kad viceprezidentas Agnew gali būti patrauktas teisman už ksyių ėmimą, kai jis buvo Marylando gubernatorius. Washingtonė yra vis plačiau kalbama apie jo atsistatydinimą. Bet atrodo, kad Agnew atsistatydinti, o tuo pačiu ir prisipažinti kaltu nenori ir rengiasi gintis teisme, ta morganizuodamas specialų fondą.

Eismo nelaimės Lietuvoje

Vilniuje leidžiama "Tiesa" rašo, kad šiemet per 4 mėnesius Lietuvoje įvyko 1106 eismo nelaimės, kuriose žuvo 175 ir sužeista 929 žmonės. Dėl neblaivių vairuotojų kaltės įvyko 191 nelaimė, žuvo 42 ir 165 buvo sužeisti.

Lietuvių diena labai pasisekė

LB Bostono apygardos valdybos Maironio parke Worcesterį ruošioji Antroji lietuvių diena praėjusią sekmadienį labai gerai pasisekė. Gražus oras paskatino į ją gausiai atsilankyti, ir sėkmingai buvo įvykdyta numatyta programa.

JAV astronautai, išbuvę erdvės laboratorijoje 59 dienas, rugsėjo 25 d. nusileidžia žemėn. Jie atsiveš labai daug nuotraukų ir magnetofono juostų bei kitų žinių.

Rugpjūčio mėnesį kainos, palginus su praeitų metų mėnesio kainomis, pakilo net 7.5%.

Klausimai, likę be atsakymo

Komunistinė Lietuvos ir čionykštė vadinamųjų "pažangiųjų" spauda paprastai į jos bendraminčius liečiantį kiek skirtingo garso žodį palyginamai greitai ir net gana piktai reaguoja. ta proga išklostydama savąją teisybę. Tai mūsų nestebina, nes komunistinio kirpimo žmogus, kaip sakoma, visada turi palaikyti savy "socialistinį budrumą" ir būti pasiruošęs duoti savo priešams "tinkamą atkirtį".

Bet jau kiek nuostabiau, kai tokiais atvejais tylima. Ką tai reiškia? Ar iškeltai minčiai tyliai pritariama, ar tas klausimas nepatogu viešai nagrinėti, ar aplamai visa problema išdidžiai ignoruojama, kaip neverta burnos ausinti?

Štai, jau gana senokai, š. m. balandžio 10 d., Keleivio vedamajame "Ar negalėtų pažangieji žengti dar viena žingsnį?" mes esame palietę, regis, ir mūsiškiams komunistams vertą apsimąstymo ar bent išryškinimo klausimą.

Tenai, pripažindami, kad mūsų "pažangieji" tikrai nuoširdžiai myli savo senąją tėvynę Lietuvą ir trokšta jai dar daugiau gero, atsargiai pasiteiravome, argi jie visiškai nenorėtų tai jų mėgiamos komunistinės santvarkos Lietuvai bent satelitų statuso? Aiškiau tarėm, kodėl gi jiems būtų nepriimtina bent tokio laipsnio nepriklausoma komunistinė Lietuva, kokia yra Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija ir kitos?

Kodėl mūsų "pažangieji" dėl tokios Lietuvos niekad neprašė? Negi nepriklausoma komunistinės santvarkos Lietuva jiems būtų irgi verta tokių pat praeikimų, kokius jie svaido buvusiai ir dabar mūsų reikalaujamai Lietuvos nepriklausomybei?

Kadangi į šį labai svarbų klausimą mūsų šiaip gana šnekūs "pažangieji" atsakė tik kietai sučiauptų lūpų tylą, tai, leisdami sau manyti, kad jie nesuprato, apie ką kalbama, galime šias problemas ir kiek vaizdingiau dar kartą paryškinti ir išretinti.

Sakysime, kodėl mūsų komunistams būtina reikia galvą gulditi tikrai už į "nedalomąją matušką" Sovietų Sąjungą, tikriau Rusiją, įjungtą savo tėvynę, kai kiti komunistiniai Rytų Europos kraštai ir be to neblogiau gyvuoja? Argi tik dėl to, kad kadaise ir carai mūsų kraštą buvo taip pat prievarta prie savo sosto kojos prisirišę?

Ar tik viena Maskva geriausiai nežino, kaip reikia planuoti Lietuvos ekonominį gyvenimą. — kada ir kiek naujų pastatų statyti, kada sėti, pauti ir veislinę kiaušę prie tarybinio kullio leisti, o patys lietuviai, net komunistai, to visiškai neišmanant?

Ar tik Maskvos rusas nežino, kaip reikia planuoti Lietuvos švietimą, tik jis vienas moka surašyti mūsų jaunimui mokslo programas nuo pradžios mokyklų ligi universitetų, tik jis gali aprobuoti, kokius mokslo darbus dirbti ar nedirbti, o mūsiškiai profesorai ir daktarai tetinka tik melžėjų pienpuodžiams skaičiuoti?

Ar tik Maskvos galva, už Antano Sniečkaus pečių užlindusi, tegali įsakomai pakūždėti, kokias lietuviškas knygas galima spausdinti, kokius veikalus vaidinti, ką piešti ir ką groti bei dainuoti, o patys lietuviai, be rusų išminties, būtų visiškai kvaili, kaip čebato aulas?

Ar tik tai sovietinės Maskvos iškabą ant savo nugaros užsisėmus lietuvis tarptautiniuose konkursuose gerai dainuoja ir laimi pirmąsias vietas, pasižymi kituose menuose ir mokslo, nusipelnė aukso medalių sporto varžybose, o, turėdamas tik nepriklausomos, kad ir komunistinės, Lietuvos etiketę. — mūsų dainininkas užkintų, sportininkas apraistų ir mokslininkas nudurnėtų?

Ar tik Maskvos rusas sugeba tinkamoje vietoje ant "propusko" užspausti pečentį, nusprendamas, kurį lietuvių menininką ar mokslininką išleisti į užsienį pasitobulinti, pagastrotuoti ar giminių aplankyti, o patys lietuviai to nemokėtų padaryti ir į Milano operą per apsirikimą atsiųstų "Pergalės" kolchozo karvę?

Vis dėl to ne tik mes, bet ir vadinamieji mūsų "pažangieji", rodos, esame kiek geresnės nuomonės apie savo tautečius, kokiai partijai jie ten ir beprisklausytų. Pavyzdžiui, mes manome, kad Antanas Sniečkaus yra net daug gudresnis už šiandieninį Brežnevą. Kosyginą ir Podgornį drauge sudėtus, nes jis iki šiol sugebėjo be kulkos skylės pakaušyje pergyventi ir Staliną, ir Beriją, ir Chruščiovą, ir gal pergyvens dar vieną kitą. Tai kodėl gi jis vienas negalėtų būti nepriklausomos komunistinės Lietuvos "vadas", o drauge ir mūsų "pažangiųjų" tėvas ir mokytojas, kuris jiems tiksliau parodytų, kur žengti iš dabartinių susirietusio Maskvos tarno pozicijų.

Mums rodos, kad net komunistinės laisvės savo kraštui reikalauoti būtų daug garbingiau ir Lietuvai naudingiau.

Ką kiti rašo?

NE MARKSAS KALTAS

Jėzuitai leidžia žurnalą "Laiskai lietuviams". Jį redaguoja kun. Juozas Vaisnys, dabartinis Lietuvių žurnalistų s-gos valdybos pirmininkas. To žurnalo nr. 8 yra tilpęs įdomus A. Rubiko straipsnis "Šventas raštas ir teologai".

Praleidžiamie skyrelį, kuriame aiškinama, kaip dabar teologai kalba apie rojų. Antrame skyrelyje autorius primena, kad pagal Sv. Raštą Dievas žmones sutvėrė tam, kad jie gyventų ir sergėtų žemę, kad jie kurtų tam tikras visuomeninio gyvenimo formas, atitinkančias Dievo duotą žmogaus prigimtį. Be šito žemiško uždavinio, Dievas davęs žmogui ir kitą uždavinį — kovoti dėl pomirtinės gyvybės.

Trečias skyrelis pavadintas Atsakomybė už šią žemę.

"Kad krikščionys yra atsakingi už šią žemę, tai paaiškėjo jiems ypač 19-jo šimtmečio pabaigoje. Tą atsakomybę samone juose pažadino dideli nuostoliai: didelės darbo žmonių dalies nusisukimas nuo krikščionybės. Jeigu dėl socialinės neteisybės krikščionių kraštuose turėjo pakelti balsą Marksas (Socialistų sąjūdžio pradininkas, Kel. red.), tai dėl to buvo kalta tarp kito ir anuometinė teologų-pamokslininkų karta, daug kalbėjusi apie atlyginimą po mirties, bet per mažai arba visai nekalbėjusi apie tel-

singą atlyginimą įmonėse bei fabrikuose ir apie žemišką darbo sąlygas. Šitoks vienašališkas teologijos susikoncentravimas į pomirtinį gyvenimą, į eschatologinius dalykus, daugiau ar mažiau išleidžiant iš akių šio gyvenimo aktualijas, milijonų akyse krikščionių Dievą darė nereikšminga figūra šios žemės gyvenime ir prisidėjo prie abejingumo religijai ir prie ateizmo pergalės.

Tokios teologijos akivaizdoje žmogus su pagrindu klausia: kas tai per Dievas, kuris viską daro dėl pomirtinio žmogaus išgelbėjimo, bet kuriam mažai ar visai nerūpi dabartinės politinės, ūkinės, visuomeninės sąlygos, kuriose tenka žmogui gyventi? Toks Dievas pasidaro įtartinas, kaip įtartinas jis buvo ir Marksui. Tai nėra Kristaus skelbtas Dievas.

Žmogui yra ne vien įdomu ar svarbu, iš kokio nieko jis atsirado. Jam ne mažiau svarbu, kas šiandien su juo darosi, ką kiti su juo daro arba kokiose ūkinėse, visuomeninėse formose verčia jį gyventi. Jis su pagrindu

glaui, negu keliaklūpštiesiems šlovinti svetimą poną, nors jis būtų ir raudonas. O šiuo atveju dar ir maskvinį uridniko palikuonį, nuo kurio nagaikos dar ir daugelio "pažangiųjų" nugara įskilusi.

Mums tikrai būtų įdomu išgirsti, ką apie tai mano bent jau Antanas Bimba.

Taip pat būtų įdomu sulaukti platesnio ir argumentuoto paaiškinimo, kodėl Mao Tse-tungas lietuviams komunistams yra toks nepriimtinas?

Ką jūs pasakysite?

klausia: ar visa tai atitinka kuriančio Dievo mintį bei valią?"

Todėl, rašo A. Rubikas, teologo uždavinys yra ir labai pamiltas gyvenimo formos, elgsenos, nuomones matuoti Sv. Raštu, apreiškiančio Dievo valią ir žiūrėti, kiek jos atitinka Dievo duotą mastą.

"Teologai, kurie stovi ne Sv. Rašto, o vienokių ar kitokių galiųjų tarnyboje, gali net tapti apreišktojo Dievo duobkasiais žmonių širdyse. Jei XIX šimtmečio teologai būtų turėję drąsos (ar įžvalgos) laiku pasmerkti socialinio gyvenimo neteisėbes, kaip jas vėliau pasmerkė nuncijum Belgijoje buvęs, tas neteisėbes savo akimis matęs ir vėliau popiežium tapęs Leonas XIII (anciklikoj Rerum novarum), jei kai kurie tikėjimo skelbėjai nebūtų vaikščioję ant pirštų galų pro šio pasaulio didžiulius ir tą pačią encikliką nenukūšę į stalčius ar deginę, o mažuosius paguosdami laime po mirties ir tuo pačiu didiesiems teisę į laimę pripažindami jau šiame gyvenime, tai vargu ar šiandien reikėtų užsiminti priekaištais, kad Bažnyčia šio su kapitalizmu ir kad krikščionys laiku nepastebėjo jiems istorijos uždėto uždavinio ir jo neatliko, tuo prarasdami darbo pasaulį." (Mūsų pabraukta, K. red.).

SACHAROVAS PRAŠO JAV SENATĄ

Akad. Sacharovas kreipėsi į JAV kongresą ir prašo priimti sen. Jacksono pasiūlymą — netvirtinti prekybos sutarties su Sovietų Sąjunga, kol ji varžys savo piliečių laisvą išvykimą į užsienį. Pagal Sacharovą, tai mažiausia sąlyga įtampai tarp JAV ir Sovietų S-gos sumažinti.

Sacharovas paneigia sovietų tvirtinimą, kad Jacksono pasiūlymas yra kišimasis į Sovietų S-gos vidaus reikalus. Priešingai, tas pasiūlymas gina tarptautinę teisę, be kurios negali būti tarptautinio pasitikėjimo, sako Sacharovas.

KVAKTELĖJIMAS IS KANAPIŲ

Pasirodo, Dracut, Mass., gyvena kažkokia Ona Grigas, kuri, kaip višta išsokusi iš kanapių, ėmė ir kvaktelėti savo "išmintį". Herald rugsejo 18 d. laidojo tilpūsiam laiške "Turi pasilikti išlaisvinta".

Ji ten kudakina, kad Pabaltijo valstybes išlaisvino Sovietų Sąjunga, todėl taiką mylintieji amerikiečiai turėtų reikalauti, kad tos valstybės ir pasiliktu taip išlaisvintas.

Ta moteriškė, matyt, teškaito tik "Vilnį" ar "Laisvę", tad ir kartoja jų seną giesmę, pati netgi nesuvokdama, ką reiškia laisvės žodis, kaip tas Pabaltijo "išlaisvinimas" įvyko ir kokia "laisvė" dabar ten yra. Bet, atseit, štai ir ji pridėjo savo dvylekį...

Geri žodžiai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30.000 žodžių kainą \$6. Lietuvių - anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavi naitė ir Šlapoberskis, api 27.000 žodžių, 511 psl., kainą -- \$5.00.

CHRYSLERY VĖL RAMU

Praeitame numery pranešėme, kad Chryslerio bendrovės automobilų fabriku darbininkai sustreikavo. Tas streikas tęsėsi 63 valandas. Tai trumpiausias streikas tos bendrovės istorijoje. Iki šiol trumpiausias streikas buvo 1955 m., kuris tęsėsi 9 dienas.

Streikas kilo svarbiausia dėl to, kad negalėjo susitarti dėl privalomų antvalandžių. Darbininkai reikalavo antvalandžių palikti tik savanoriams. Ir laimėjo.

Pagal naują trijų metų sutartį darbininkai gali nesutikti dirbti per dieną ilgiau kaip 9 valandas ir sekmadienį ar 3 šeštadienius iš eilės.

Be to, pakeliami atlyginimai. Išdirbus 30 metų darbininkas turi teisę išeiti į pensiją, neatsižvelgiant amžiaus.

Naujoji sutartis liečia tik padidėjusius darbininkus. Balandžio mėn. kurių yra apie 15.000, nestreikavo. Derybos su jais tebevedamos.

Chryslerio bendrovės fabrikai yra išmėtyti 22 JAV valstijose ir Kanadoje. Automobilu ūniai priklauso apie 130.000 darbininkų.

Chryslerio bendrovė dydžio atžvilgiu yra trečioji automobilių ir šeštąji pramonės bendrovė.

Kitos automobilių bendrovės tebesitaria su unija. Reikia manyti, kad Chryslerio sutartis bus pavyzdys ir kitiems susitarti.

REIKALINGA "ATEITIS"

Redakcijai reikalinga Bostone ėjusio "Ateities" savaitraščio 1915-1916 laida. (Tada ją redagavo A. Rimka). Kas šį laikraštį turi, labai prašomas paskolinti. Visos išlaidos bus gražintos. Jeigu patys neturite, bet žinote, kas turi, malonėkite tai mums pranešti.

Keleivio redakcija

Garsusis sovietų fizikas, daug prisidėjęs prie atominių bombų gamyimo akademikas Andrejus Sacharovas. Jis yra drąsus žmogaus teisių gynėjas Sovietų Sąjungoje. Paskutiniuoju metu tenai prieš jį vedama didžiausia valdžios ir komunistinės spaudos akcija, bet jo suimti ir iškviesti į kalėjimą ar bepročių ligoninę dar vis nedrįstama.

ČILĖS PERVERSMO REZULTATAI

Amerikos ir kitų kraštų spaudoje dabar bandoma išsiaiškinti, kokie yra ir dar gali būti neseniai Čilėje įvykusio perversmo rezultatai: kas čia ką laimėjo ir kas ką pralaimėjo?

Dauguma politinių ir karinių ekspertų sutinka, kad Čilės prez. Allende nuvertimas ir antikomunistinės karinės valdžios įsitvirtinimas šiuo metu yra didelis sovietų politikos nepasisekimas, galįs turėti tam tikrų sovietams nepalankių padarinių ir ateityje Pietų Amerikoje ir kituose kraštuose, kur jie siekia vadovauti komunistiniam sąjūdžiui.

Čilė turėjo būti tolimesnei komunistinio ekspansijai svarbus prietiltis, bet Sovietų S-ga, prekybos ir kitų derybų akivaizdoje vengdama per daug matomai P. Amerikoje užsiangazuoti ir sau nepalankiai nuteikti JAV vyriausybę bei kongresą, Čilės rausvo režimo pakankamai neparėmė nei ekonominiu nei kariniu požiūriu.

LAISVĖS KOMITETAS VEIKIA

Nuo 1969 m. Sovietų Sąjungoje veikia Komitetas žmogaus teisėms ginti. Jis yra daug kartų protestavęs dėl žodžio laisvės atėmimo ir piliečių neteisėtų persekiojimų.

Po aktyvių to sąjūdžio veikėjų Jakiro ir Krasino bylos, kuriose jie prisiėmė primetus kaltinimus ir net pasmerkė kitus to sąjūdžio narius, kilo abejonių, ar tas komitetas toliau beveiks. Bet tos abejonės buvo be pagrindo.

Maskvoje dabar slaptai platinamas "Žmogaus teisėms ginti grupės" atsisaukimas, kuriame ginami Jakiras su Krasinu.

Atsisaukime rašoma, kad jų prisipažinimas ir paklusnus valdžios nurodymų teisėme ir vėliau spaudos konferencijoje vykdymas yra išprievartautas ir gautas naudojant geriausiais šių dienų mokslo metodais.

Atsisaukime atkreipiamas dėmesys į nepakeliamas sąlygas, kuriose buvo vedamas Jakiro ir Krasino tardymas, į jų ilgą buvimą vietoje visiškai atskirtų nuo kito pasaulio ir kt. Visa tai buvo daroma tam, kad tandomieji pasijustų visai bejėgiai priešintis neteisėtiems tardytojų veiksams.

Atsisaukime reiškiamas parama Sacharovui ir Solženicinui ir pabrėžiama, kad "protestavusieji dėl jų veiklos mokslininkai ir rašytojai prisipažino neskaite jų pareikimų, kuriuos jie pasmerkė."

Tuos aparatus pardavusioms įstaigoms įsakyta pranešti savininkams, kad jais nesinaudotų ir tuoj grąžintų. Jie bus atitinkamai pataisyti ir aiduoti savininkams.

Čilės perversmo rezultatai

Amerikos ir kitų kraštų spaudoje dabar bandoma išsiaiškinti, kokie yra ir dar gali būti neseniai Čilėje įvykusio perversmo rezultatai: kas čia ką laimėjo ir kas ką pralaimėjo?

Dauguma politinių ir karinių ekspertų sutinka, kad Čilės prez. Allende nuvertimas ir antikomunistinės karinės valdžios įsitvirtinimas šiuo metu yra didelis sovietų politikos nepasisekimas, galįs turėti tam tikrų sovietams nepalankių padarinių ir ateityje Pietų Amerikoje ir kituose kraštuose, kur jie siekia vadovauti komunistiniam sąjūdžiui.

Čilė turėjo būti tolimesnei komunistinio ekspansijai svarbus prietiltis, bet Sovietų S-ga, prekybos ir kitų derybų akivaizdoje vengdama per daug matomai P. Amerikoje užsiangazuoti ir sau nepalankiai nuteikti JAV vyriausybę bei kongresą, Čilės rausvo režimo pakankamai neparėmė nei ekonominiu nei kariniu požiūriu.

Sakoma, kad dėl šio sovietų parodyto nepajėgumo, jų prestižas gerokai nukentės ir arabų bei kitų kraštų kairiųjų sluoksniuose. Iš tiesų tai yra jau antras sovietų pralaimėjimas, prisimenant jų karinio personalo išviliimą iš Egipto.

Aišku, šia proga nukentėjo ir Castro autoritetas bei jo režimo saugumas, nes esą paaiškėjo, kad tokias santvarkas kariuomenė gali nuvesti.

Taip pat pripažįstama, kad JAV-bės šiuo atveju P. Amerikoje savo poziciją ir prestižą yra gerokai sustiprinusios.

Bet, žvelgiant į ateitį, atkreipiamas dėmesys ir į galimą komunistinių sąjūdžių taktikos sukietėjimą. Čilės prez. Allende nuvertimas parodė, kad net demokratiniu keliu išrinktas komunistinės pakraipos valdžios galva negali išsilaikyti, jeigu jis ieško kompromisų tarp komunistinės ir demokratinės taktikos ir savo priešams masiniai nekapoja galvų, kaip tai darė Kuboje Castro. Taigi kitais atvejais, jeigu pavyktų komunistams paimti valdžią, galima laukti didelio kraujo praliejimo ir kitų represijų, kol tas režimas įsitvirtins.

Spėjiojama, kad dabar ir kiti P. Amerikoje partizaniniai veiksmai gali paastrėti, nes įvairūs tenykščiai revoliucionieriai netenka vilties taikiu keliu paimti valdžią ir joje išsilaikyti.

Tai, žinoma, tėra tik politinių korespondentų įvairūs spėjiojimai, kuriuos realus gyvenimas gali patvirtinti, ar nepatvirtinti.

PAVOJINGI TV APARATAI

Paiškėjo, kad praeitų metų vasarą ir rudenį 12.000 Zenit bendrovės spalvotos televizijos 19 colių parduotų aparatų yra labai pavojingi. Tai paskelbė pati ta bendrovė ir Federalinis komitetas plataus vartojimo prekių kontroluoti.

Viena to aparato dalis labai įkaista, ir dėl to kyla gaisras.

Tuos aparatus pardavusioms įstaigoms įsakyta pranešti savininkams, kad jais nesinaudotų ir tuoj grąžintų. Jie bus atitinkamai pataisyti ir aiduoti savininkams.

Italijos komunistų partija yra pati stipriausia ir gausiausia iš visų Vakarų Europos komunistų partijų. Norėdama išlaikyti savo įtaką Italijos darbininkuose, ji yra verčiama laikytis dvigubos taktikos.

Iš vienos pusės Italų komunistai stengiasi pabrėžti savo nepriklausomumą nuo Sovietų S-gos komunistų partijos, o iš antros — negali ir nenori šiuo dienų parodyti savo tikrą nepriklausomybę.

Italijos komunistų vadus ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

Dėl tų persekiojimų komunistų įtaka Italijoje žymiai sumažėjo, ir vis didėja Mao Tse-tungo šalininkų skaičius. Tas faktas, aišku, negali nejaudinti Italijos komunistų vadų, bet atvirai ir nuoširdžiai jie nedrįsta pasisakyti.

Italijos komunistų vadus

ne tiek baugina Sovietų Sąjungos opozicinės inteligentijos persekiojimas, kiek tas persekiojimų išpuolis, kuris veikia Vakarų kairiąją visuomenę.

KAS SKAITO RAŠO,
KAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TG NIEKAS NEPRĖIKIA.

DETROITO NAUJIENOS

Tarptautinis festivalis

Rugpjūčio 31 d. 6 val. vakare už Cobo Hall prie Detroito upės buvo atidarytas Tarptautinis festivalis. Keturias dienas lauko scenoje vyko įvairūs meniniai pasirodymai: dainavo, šoko koncertavo. Tris dienas iš eilės pasirodymuose matėme Alytaus baro orkestrą. Sekmadienį, rugsėjo 2 d., ten buvo tautų gražuolės rinkimai, ir iš 15 mergaičių buvo išrinkta Dženina Makar ir jai suteiktas Miss Ukraina titulas.

Siame Tarptautiniame festivalyje dalyvavo Lietuvių kambariui Wayne universitete įrengti komitetas ir turėjo išsinuomavęs vieną maistui pardavinėti namuką. Šio maisto namuko pasisekimu rūpinosi šie komiteto nariai: Stefa Kaunelienė, Vacys Urbonas, Antanas Sukauskas, Vincas Tamošiūnas ir Stasys Račiukaitis.

Esant dideliems karščiams ir žmonėms švenčių proga išvažinėjęs pas gimines bei pažįstamus, šis Tarptautinis festivalis nepasizymėjo žmonių gausumu, ir išnuomotas namukas prekiaavo mažai.

Festivalį lietuviai maisto produktais ir darbais labai rėmė, ir, jeigu jis ir padarys kiek pelno, tai tik žmonių paaukotois produktais ir jų darbu.

Maisto produktus aukojo: Pranciška Televičienė, Stefanija Juškievė, Juozefina Janulaitė, Herta Bosaitė, Erna Garliauskienė, Ona Kašlienė, Genė Alkevičienė, Michalina Bosienė, Marija Bačkaitienė, Stasė Simulūnienė, Stasė Urbonienė, Emilija Kutkienė ir Regina Alkevičienė.

Karštosiose dienose maistą gamino ir svečius aptarnavo šios mūsų darbdarės bitylės: vyr. šeimininkė Pranciška Televičienė, o jai talkininkavo Michalina Bosienė, Marija Bačkaitienė, Stasė Urbonienė, Juozefina Janulaitė, Herta Bosaitė, Janicė Strakšienė, Zofija Dryžienė ir Laura Alkevičienė.

Festivalyje buvo platina mi ir laimėjimo bilietukai. I laimėti buvo galima Pontiac "Firebird" automobilį, ARC nešiojamą spalvotą televizorių ir radijo aparatą. Ypač daug bilietų pardavė Regina Juškaitė ir Juozas Račiukaitis.

Nors festivalis ir buvo pavadintas tarptautiniu, bet jis toks neatrodė, ir jame tautų dalyvavo palyginamai mažai. Ten buvo įsikūrę slovakai, indai, lietuviai, belgai, italai, armėnai, lenkai, argentiniečiai, kinai ir kt. Daugiausia ten buvo įsikūrę smulkūs prekybininkai ir ant staliukų išsidėstę parduvinėję įvairias savo prekes. Vyravo juodoji rasė.

Festivalyje buvo paskirtos trys premijos: už gražiausią moterišką tautinį kostiumą Stefai Kaunelienėi, už gražiausią vyrišką tautinį kostiumą arabui, ku-

rio pavidės nežinau, ir už gražiausią įrengtą maisto produktų pavidą — lenkams.

Knygos pristatymas

Spalio 6 d. 7 val. vak. Lietuvių namuose Stasio Butkaus šaulių kuopos kultūrinė sekcija ruošia istoriko dr. Kosto Jurgėlos išleistas knygos apie 1862-1864 metais Lietuvoje įvykusį sukilimą. Knygos pristatyme dalyvaus ir pats autorius.

Tenka pasakyti, kad tas pats autorius dr. Kostas Jurgėla, LŠST prašomas, rašo anglų kalba istorinį veikalą "Rusifikacija ir lietuvių rezistencija".

Po knygos pristatymo St. Butkaus kuopos sesės šaulės visus vašins kavute ir skanumynais. Taip pat bus galima įsigyti ir minimą knygą.

Laukiame JAV LB Tarybos suvažiavimo

Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas įvyksta spalio 8-9 dienomis Detroito, o Lietuvių studentų s-gos suvažiavimas lapkričio 22-25 d. bus taip pat Detroito.

Mirė A. Vaškelis

A. a. Antanas Vaškelis mirė rugsėjo 4 d., sulaukęs 61 metų amžiaus. Mirė nesirgęs: miegant sustojo širdis.

Velionis buvo miškininkas ir mokytojas. Jis ilgą laiką mokytojavo "Aušros" lituanistinę mokyklą prie šv. Antano bažnyčios. Prisklausė St. Butkaus šaulių kuopai ir kitoms lietuviškos organizacijoms.

Rugsėjo 7 d. po mišių daugiau nei 20 automobilių vilkstinės buvo nulydėtas Holy Sepulchre kapines amžino poilsio.

Laidotuvių dalyviams buvo Lietuvių namuose surengti pietūs.

Geriausi šauliai

Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremitėje suruoštuose priėjiniuose šaudymuose, kurie įvyko rugsėjo 2 d. Pilėnų stovyklavietės šaudykloje prie Dainavos, laimėjo: I vietą Vitalius Šeputa, II vietą Savickas, III vietą Rukšys ir IV vietą Jonas Šostakas.

Moterų šaulių pereinamąją dovaną — taurę laimėjo Detroito jūrų šaulių "Svyturio" kuopos moterų ekipa.

Nepriziniame šaudyme Stasio Butkaus šaulių moterų iš 200 galimų taškų surinko: Viktorija Leonavičienė 190, Laura Leonavičienė 171, Birutė Leonavičienė 186 ir Gracia Valiukėnaitė 154.

Jūrų šaulių "Svyturio" kuopos rengiamai prie Dainavos Pilėnų stovyklavietei paskutiniuoju laiku paaukoko: \$600 — Vera Kulbokienė ir Bronius Zakarka,

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Iš SLA organizatorių susirinkimo

SLA centro valdyba, budriai stovėdama savo organizacijos sargyboje, rugsėjo 19 d. sukvietė New Yorque organizatorių susirinkimą. I jį atvyko SLA organizatoriai — narių verbuotojai iš didesnių lietuvių gyvenamųjų vietovių. Be jų, dar dalyvaavo centro valdybos nariai ir kvieisti svečiai.

Susivienijimo pagrindas yra nariai. Juo jų daugiau, tuo Susivienijimui geriau, todėl ir svarbu nuolat didinti narių skaičių. Tai daugiausia pareina nuo organizatorių, todėl ir viso susirinkimo tikslas buvo aiškintis, kaip daugiau narių į Susivienijimą įtraukti.

SLA prez. Povilas Dargis atidarė susirinkimą, pasveikino jo dalyvius ir pavyzdžiui rodė, kokios didelės reikšmės Susivienijimas turi ne tik savitarpinio gyvybės draudimo srity, bet ir lietuvių ateivių kultūros gyvenime bei kovoje dėl Lietuvos laisvės atgavimo ir lietuvių išlaikymo. Todėl svarbu Susivienijimą išlaikyti tvirtą.

SLA veikėjo Jono Valaičio buvo įdomus ir turinčias pranešimas apie organizatorių veikimą. Jis suteikė organizatoriams daug naudingų žinių, kaip reikia prieiti prie žmogaus, kurį norime įtraukti į Susivienijimą. Jo pranešimas ištisai išspausdintas Tėvynėje.

Centro sekr. Algirdas Budreckis savo pranešime priminė, kad spaudoje buvo nepalankių Susivienijimui rašinių, bet dėl to nesą ko nusiminti, nes ir tokios žinios paskatina labiau SLA reikalais susirūpinti. Jūs geriau pažinti. Kitų jį tai buvo atsakvta, ir skaitytojai galėjo įsitikinti, kas yra teisybės. Todėl reikia sekti visą lietuvių spaudą. Jis statistikos duomenimis įrodė, kad SLA savo veikimu, finansiniu pajėgumu pralenkia kitus du lietuvių draudimo susivienijimus — Lietuvių RK ir Lietuvių Darbininkų, kurie yra atskilę nuo SLA.

Bet negalima tenkintis

\$100 — Marijonas Šnapštys, Mykolas Kizis padovanojo kuopai prizams pereinamąją taurę.

Antanas Grinius

Ateitininkų globėjams

M.A.S. Jaunučių komisija, kuri rūpinsis visais jaunučiais ir jauniiais ateitininkais, turi daug informacijos, kurią nori pateikti jaun. globėjams. Tačiau mūsų globėjų sąrašai yra ne tik nepilni, bet ir pasenę. Todėl mes prašome, kad kiekvienas jaunučių ir jaunųjų globėjas atsiųstų savo vardą, pavardę ir adresą Jaunučių komisijai: c/o Viktoras Nakas, 1668 Bowers Ave., Birmingham, Mi. 48008.

Viktoras Nakas,

M.A.S. Jaun. komisijos ved.

tuo pirmavimu ir sustoti vietose: reikia ypač rūpintis narių pajauėjimu. Tuo tikslu susirūpinta praplėsti vaikų draudimą, nes jie yra SLA ateitis.

Vaikų draudimas pigus. Mokama \$3 už \$1.000 draudimo sumos. Jis sėkmingai vyksta.

Centro išd. E. Mikužiūtė prisiminė sunkias praėjusias dienas. Ragino visus nenuleisti rankų.

I Washingtono atvykęs A. Vaivada papasakojo, kad jo tėvas buvo vienas iš SLA veikėjų Chicagoje ir jį dar jaunuolių apdraudė SLA. Jis federalinėje tarnyboje buvo aukštai iškiles. Taigi, sako, lietuvių neklūdo net ir valdinėje tarnyboje pakilti.

Susirinkę organizatoriai pasisakė, kaip jie dirba, kokių sunkumų sutinko.

SLA vicepirm. Al. Čaplikas iš Bostono papasakojo, kaip jis verbuoja narius.

Buvo pagerbti žymesnieji narių verbuotojai ir kiti veikėjai: V. Brazulis (14 kuopa), J. Sarapnickas (iš Kanados), O. Sukys (14 kuopa), A. Andriulionis (308 kuopa), A. Baika (43 kuopa), A. Šapkus, A. Šalčius, J. Tysliava (85 kuopa), Mikas Klimas, daugiausia narių prirašęs (17 kuopa), Kr. Aukštikalnienė (Chicago moterų kuopa) ir kt.

Po susirinkimo buvo dalyvių bendra užkanda, kurios metu buvo progos testuoti pokalbius ir Susivienijimo reikalais.

Pora valandų prieš susirinkimą ten pat tarėsi ir SLA 5-sios apskrities atstovai, kurie vėliau dalyvaavo ir organizatorių susirinkime.

J. Viks

WATERBURY, CONN.

Pauliaus Jurkaus paroda

Baigėsi vasara, o su ja ir visokios išvykos gamton. Su rudeniu vėl grįžtame prie kultūrinių parengimų salėse.

Waterburis savo kultūrinių parengimų sezoną pradeda su Pauliaus Jurkaus tapybos ir grafikos darbų paroda, kuri rengiama spalio 6-7 dienomis šv. Juozano parapijos salėj. John St., Waterbury.

Paroda lankoma spalio 6 d., šeštadienį, nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vak.; spalio 7 d., sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Parodos oficialus atidarymas bus šeštadienį 6 val. vakare. Atidarymo metu kalbės rašytojas Stasys Santvaras iš Bostono. Po atidarymo — paskaita meno temomis.

Paroda rengia ir visus maloniai kviečia atsilankyti Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba.

M. K.

INZINIERIŲ PAŠALPA ALIAS - PLIAS Centro

valdyba skiria 200 dolerių studentams, pasirinkusiems magistro ar daktaro tezes apie Lietuvą. Pinigai skiriami padengti išlaidoms, susijusioms su medžiagos rinkimu.

Rašantieji darbus apie dabartinę Lietuvą galės pasinaudoti gausia medžiaga, kurią jau per septynerius metus renka Ekonominio Studijų Centras Washingtone.

Atvykusiems rinkti medžiagos bus sudarytos sąlygos nemokamai apsigyventi kurioje nors lietuvių šeimoje.

Suinteresuoti prašomi rašyti šiuo adresu:

Economy Studies Center,
P.O.Box 5770, Bethesda,
Md. 20014.

LOS ANGELES, CAL.

Mirė pulk. I. Šešplaukis

Rugsėjo 16 d. mirė pulk. Ignas Šešplaukis. Lietuvos kariuomenės savanoris, laisvės kovų dalyvis, gimęs 1897 metais Linkuvos valsčiuje. Baigęs Aukštuosius karininkų kursus, jis iš pėstininkų perėjo į aviaciją ir joje išbuvo iki 1940 m. vėlaus rudens.

Vokiečių okupacijos metu buvo šiaulių apskrities viršininkas.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Kanados lietuviai šiemet ruošia jau devynioliktąją Lietuvių dieną. Ta šventė bus spalio 5-7 dienomis Toronte.

Penktdienį, spalio 5 d. 7 val. vak. Jaunimo namuose (1573 Bloor St. W.) bus jaunimo vakaras su šokiais ir menine programa, kurią atliks Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas sol. V. Verikailio. Gros "Muzika" orkestras.

Šeštadienį, spalio 6 d. 7 val. vak. gražioje Etobicoke Lions klubo salėje (3 Queensway Lions Court) bus didžiulis banketas, kurio meninę programą atliks Londono mergaičių kvartetas "Rasa". Gros A. Dimskio orkestras.

Sekmadienį, spalio 7 d. 2 val. pamaldos katalikams šv. Mykolo katedroje (65 Pond St.), o evangelikams — Evangelijos evang. liuteronų bažnyčioje (1691 Bloor St.). 4 val. iškilmingas aktas ir koncertas 650 metų Lietuvos sostinės Vilniaus sukačiai paminėti Politechnikos instituto salėje (50 Gould St., netoli šv. Mykolo katedros). Jo meninę programą atliks Čiurlionio ansamblis: mišrus choras, kanklių orkestras, šokėjai.

Rengėjai kviečia visus tautiečius šventėje dalyvauti.

ESTAI NEPASIDUODA

Kultūrinis ir politinis pasipriešinimas Estijoje, su užuominomis apie Lietuvą ir Latviją, vaizdžiai aprašytas straipsnyje "Estija: Išdidus satelitas", tilpusiame savaitraštyje "Nation" (1973. V.7). Tai bene pirmas pabaltiečių prasiveržimas į JAV kairiųjų intelektualų spaudą, dažnai teisinusią komunistinę sistemą Rytų Europoje.

Straipsnio autorius Rein Tagera dėjo politinius mokslus Kalifornijos universitete (Irvine). Jis rašo, kaip Estijos studentai sukėlė džiaugsmo demonstracijas, čekoslovakų rutulininkams prieš porą metų nugalėjus sovietus. Estų komunistų vadams susirinkus ypatingo pasitarimo po Čekoslovakijos invazijos 1968 m., viens jų pareiškė: "Pakaruklio namuose apie virvę nekabama". Pasak Tageros, Estijoje nuo 1971 metų pradėta viešai pulti Estijos "satelitinio liaudies demokratijos statuso" idėja. Autorius tame įžiūri ženklą, kad estų komunistų sluoksniuose ta idėja turinti pasekėjų. Tagera aprašo ir aukšto lygio estų pagrindinio organą "Eesti Demokrat".

Žmogus, nemokąs mylėti savo motinos, nesgerbias jos, nėra vertas vadintis žmogumu.

Vysk. Pr. Bučys

Day of

The truth about
the murderous happenings aboard
the Cutter Vigilant during
the Russian-American
confrontation off
Martha's Vineyard.

Shame

by Algis Ruksenas

Tai išsamiausia ir vaizdžiausia anglų kalba parašyta knyga apie Simo Kudirkos tragediją. Tai jokių rūdžių nesugrauzia mas paminklas Simo Kudirkos heroizmui ir jį išdavusių JAV admiralų, kapi tonų ir kitų biurokratų gėdai įamžinti. Geriausia dovana kitataučiai. Jos kaina \$8.95, bet Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$8.00. Mass. valstijos gyventojai dar primoka 21 ct. mokesčio.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Patys pripažįsta, ko vertas rublis

"Tėviškės žiburiai" rugsėjo 13 d. laidoje rašo:

"Paskutiniu laiku labai daug kas siūnčia į Lietuvą perukus oro paštu. Pagal gautas žinias iš Lietuvos, nuo liepos 1 d. už perukus pakeltas muitas iki 60 rublių, jeigu jie siunčiami atskira banderole. Jei perukai yra siunčiami siuntinyje (jį galima įdėti du) ir multas apmokamas siuntėjo, užtenka \$10".

Naujas komsomolo vadas

Lietuvos komjaunimo sąjungos vadas ilgą laiką buvo Vaclovas Morkūnas. Dabar jis paskirtas Valstybinio techninio mokymo komiteto pirmininku, o jo vietą užėmė kupiškietis medicinos daktaras Valerijonas Baltūnas, 33 metų amžiaus.

Pabaltijo dailininkų paroda Maskvoje

Pabaltijo dailininkų parodą Maskvoj dalyvauja Lietuvos dailininkai Kazys Morkūnas, Algimantas Stoškus, Napoleonas Petrulis, Konstantinas Bogdanas, Gediminas Jokubonis, Sofija Veiverytė, Vincas Gečas, Vytautas Mackevičius, Augustinas Savickas, Jonas Kuzminskas, Stasys Krassauskas, Domicėlė Tarabildienė ir kt.

Parodoje išstatyta apie 1,850 darbų, kuriuos sukūrė apie 600 dailininkų.

Parodą atidarė kultūros ministrė J. Furceva. Ji tęsis ištisą mėnesį.

"Literatūra ir Menas" parodą šitaip pavadino: "Pabaltijo dailė Tėvynės sostinėje". Taigi ir šia proga nepamiršta įtaigoti, kad žąsies motina yra lapė...

GANATO JUNG

RETO IDOMUMO KNYGA

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus.

Kamerinės muzikos šventė

Rugsėjo 16 d. Vilniuj prasiidėjo ketvirtasis kamerinės muzikos festivalis, kuris tęsis ištisą savaitę. Koncertai bus ne tik Vilniuje, bet Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir Kapsuke.

Šis festivalis yra skirtas J. Haidno kūrybai.

Pirmasis festivalis įvyko 1967 m. ir dabar kartojamas kas antri metai.

Vilniaus "garbės piliečiai"

Ryšium su Vilniaus 650 metų sukaktimi, keturiems Sovietų Sąjungos generolams yra suteiktas Vilniaus miesto "garbės piliečio" vardas. Tie piliečiai yra: Bagramianas, Krylovas, Savickas ir Obuchovas.

Č. Jezerskis — čempionas

Teherane (Irane) pasibai gė pirmasis pasaulio šachmatų imtynių čempionatas. Tarp aukso medalį laimėjusių yra ir kaunietis Česlovas Jezerskis.

Kokiom knygom popieriaus yra ir kokiom nėra

1972 m. pabaigoje Vilniuje Vagos leidykla išleido vysk. Motiejaus Valančiaus raštų dvitomį. Grozinė literatūra yra leidžiama dideliais tiražais — nuo 10,000 iki 30,000 egz., tačiau vysk. Valančiaus raštams, kurie persunkti religine mintimi, "pritrūko" popieriaus, ir išėjo vos 5.000 egz. Dauguma Lietuvos knygynų šio dvitomo visiškai negavo.

Kiekviena geresnė knyga bemaťant yra išperkama, ypač jei joje yra religinių ar tautinių minčių. Tuo tarpu marksizmo klasikų veikalai ir ateistinė literatūra guli knygynuose ištisais metais.

PRAŠO PRANEŠTI APIE SUĖMIMUS

Š. m. vasarį okupacinė valdžia Lietuvoje areštavo med. daktarą Izidorį Rudaitį, gegužės 13 d. — studentę Rūtą Januškevičytę. Abu areštai siejami su neva pogrindžio veikla ir demonstracijomis.

Apie šių asmenų areštą Vlikas painformavo Amnesty International Londone ir prašė jiems pagalbos. Panašių areštų būna dažnai tik mes apie juos neturime žinių.

Jei kas tik patirtų apie įvykdytus areštus ar naujus, prašoma tuojau painformuoti Vliką, jei galima, nurodyti, kur suimtas yra kalinamas. (Vlikas, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019).

(E)

Nėra šviesaus žmogaus be knygos. Nebus ir šviesaus Lietuvo be lietuviškos knygos.

Dr. J. Girnius

Kaimo Jurgio užrašai

NAUJAGIMIS

Naujosios Anglijos, ypaťingai Bostono ir jo apylinkių lietuviai gali džiaugtis ir didžiūotis, turėdami net dvi radijo valandėles: "Lietuvių Melodijos", vedamos St. Minkaus, ir "Laisvės Varpa", Petro Višnio skambinama. Abi veikia labai patogiu klausytojams laiku: sekmadieniais vidurdienį. Klausykis ir gėrėkis lietuvišku žodžiu, žiniomis, muzika ir dainomis. Abi išsilauko geradarių klausytojų įrašais ir parama. Nelengva abiem, nes nuolatinis išteklų trūkumas slegtė slegia jų pečius. Vienok tu valandėlių nepailstantys vedėjai užsidėta našta kantriai tempia, žinodami, kad be oro bangomis siunčiamo lietuviško žodžio visiems būtų nepaprastai liūdna ir nyku.

Kiekvieną kartą, baigdami kilnų praktikavimą, vedėjai prašo: "...laukiame jūsų pasisakymo apie programą".

Ar daug tokių atsiliepimų susilaukia, — nežinia. Kad ir labai palankūs klausytojai lieka nelabai rangūs finansinė ir patarimėse parinama.

Nuolat krenta dėmesin neatskiriama tu transliacijų programinė dalis: "...Liūdni pranešimai". Tai apie visam išsiskyrusius lietuvius. Pareikiama užuojauta gimimams, artimiesiems ir pažįstamiems; padėka graboriams "už malonų patarnavimą liūdnoje valandoje" ir kunigams "už dvasišką patarnavimą". Tai būtina.

Klausantis tų liūdnu pranešimų, savaime kyla atsvarinis klausimas: o kodėl nėra nuolatinių ar bent dalinių "džiugių pranešimų"? Juk amžinai iškeliujančių vieton atvyksta naujagimių gretos. Jaunų tėvų jų giminių ir artimųjų džiaugsmui ir visų lietuvių pasididžiavimui. Tie gležnučiai daigeliai auga, bręs, mokslinsis ir stos lietuviškon dirvon jos pūrenti. Visi tuo tikime ir viliamės.

Šia proga Kaimo Jurgis nori paporinti apie išimtinis kilmės naujagimį. Daugeliui mūsų žinoma ir girdėta. Nes tas naujagimis jau išsiritęs iš vystyklų, nuostabiai gražiai ir aiškiai kalba, mėgsta muziką, lietuviškas dainas ir domisi visokiais lietuviškais reikalais. Jeigu augdamas ir stiprėdamas, visų geros valios lietuvių palaikomas ir remiamas, subręs, — išplauks į plačius vandenis, aukštai iškėles lietuvišką trispalvę... Tas nuostabus naujagimis lietuvišką trispalvę pasiryžęs išnešti į amerikiečių tarpą ir jį kalba išaiškinti jiems tų spalvų reikšmę Lietuvai, o taip pat išdėti visus Lietuvos, dabar komunizmo užgostos, rūpesčius, bėdas ir nepalaužiamą nusistatymą būti vėl laisva.

Dabar tenka išduoti viešą "paslaptį" apie tą naujagimį. Jis gyvena WBUR 90.9 FM, 630 Commonwealth Ave., Boston 02215, telefonas 353-2790.

Jo vardas: GARSO BANGOS — SOUND WAVES.

Jos girdimos kiekviena penktadienio vakarą nuo 8 iki 8:30 val. vak.

Išsamiau ir arčiau su šiuo naujagimi galima susipažinti iš laiško, kurį jis š. m. rugsėjo mėnesio vidury išsiuntinėjo visiems jam žinomiems lietuviams, pristatydamas su savo dabar vykdomais ir ateity būsimaus užmojais ir prašydamas jį tame darbe ir sumanymuose paremti.

Jo gimdytojai ir kruopščiausi darbuotojai yra bostoniškiams lietuviams gerai pažįstami, jaunuoliai:

Perkūnas Krukonis, Mykolas Drunga, Romas Šležas, Birutė Vaičiūnaitė ir Rima Steponaitytė — Briukvienė.

Kaimo Jurgis, tikėdamas, kad naujagimio laiško gavėjai teigiamai atsilieps nurodytu adresu, nori pasiūlyti to naujagimio gimdytojams ir globėjams suruošti pagal lietuvišką paprotį iškilmingas radynas ir kirstynas su toms iškilmėms pritaikyta menine programa ir į jas pakviesti visus lietuvius. Pakviestieji, aišku, atvyks ne tuščiomis rankomis ir prideramai naujagimį parems.

Aš pasakiau.

Kaimo Jurgis

KAM TARNAUJA SOVIETŲ PRAVOSLAVŲ BAŽNYČIA?

Carų laikais pravoslavų bažnyčia tarnavo carui. Jis buvo ir jos galva. Dabar ji tarnauja komunistams. Tai aiškiai pasakė Maskvos patriarchas Pimenovas, pravoslavų bažnyčios aukščiausias vadovas.

Jis, kalbėdamas Pasaulio bažnyčių taryboje Genevoje, atmetė Vakarų kaltinimą, kad Rytų Europos bažnyčia nepasmerkia neteisningo savo kraštuose. Patriarchas pabrėžė, kad kritikai yra paveikti Vakarų propagandos, kuri juos apakino, ir todėl jie nemato "neabejotinų socialinio gyvenimo būdo nuopelnų".

"Socialinės blogybės, kurios yra būdingos daugeliui tautų, šiandien yra negalimos mūsų socialinėje santvarkoje," kalbėjo patriarchas.

Pasak jį, Sovietų Sąjungoje nėra "nei turtuolių, nei beturčių", nėra "nei privilegijuotų, nei prispaustuųjų". Visi piliečiai turi "placius ir lygias teises".

Todėl, sako patriarchas, "trūkumai", kurių yra Sovietų Sąjungoje, nereikalingi bažnyčios pasmerkimo.

Aiškiau pasisakyti ir nebereikia! Tokios nuogos propagandos net joks išmintingasis sovietų ambasados šoferis užsieny nebūtų išdrįsęs plepėti.

Poezijos knygos

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur nepaspausdinti eilėraščiai, jo užrašai įvairiais klausimais ir kt., 318 pusėjų knyga, kurią spausdai paruošė Stasys Santvaras, Kaina \$6.00.

IMKITE IR SKAITYKITE

Antano Škėmos raity II t. (dramos veikalai — Julija, ir kiti, Žvakidė, Kalėdų Živilė, Pabudimas, Vienas vaizdelis, Ataraxia), 440 psl., kaina \$6.00.

Zemės ūkio gamybinė kooperacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžinskas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskas, L. Dargis, K. Šeštakas, J. Vilkaitis, L. Girūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais viršeliais \$9.50, kietais \$10.00.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Silbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevičius paruošė išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Gana to jungo, Kipro Bielino atsiminimų III tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Amerikos Lietuvių Taryba (30 metų Lietuvos laisvės kovojė), parašė Leonardas Šimuris, 498 psl., kaina \$10.

Melagingas Mikasės laiškas, parašė Jurgis Jasinskis, 69 psl., kaina \$1.50.

LIETUVOS ISTORIJA VI-jį laida, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sroguonė 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrista kama \$8.00.

Versnės ir verpetai, akimirkų — straipsnių rinkinys praieitis ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila, 55 psl., kaina \$2.00.

Rimai ir Nerimai, Vaizganto, 55 psl., kaina \$2.00.

Lietuva graži tėvynė, Valės Vaivorytės eilėmis aprašyta, Jono Tryčio iliustracijos, brangi dovana vaikams.

Du broliukai, 3 veiksmų komedija, Anatolijus Kairys, 78 psl., kaina \$2.50.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės — Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių — apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Januško atsiminimų iš Antrojo pasaulinio psl., kaina \$2.00.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Milfordo gatvės elegijos, didėli susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais šeliais — \$3.75.

Kvartetas, 4 dramų, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas 224 psl., kaina \$4.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSU SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

LABAI IDOMŲS ATSIMINIMAI

TRYŠ IR VIENA, Janinos Narūnės atsiminimai apie rašytojus Gabrielę Petkevičūtę, Balį Sruogą, Jurgį Savickį ir Juozą Svaistą, 171 psl., kaina \$3.00.

IVYKIAI IR ŽMONĖS, gen. Stasio Raštikio atsiminimų III tomas, 616 psl., kaina \$15.00.

MES VALDYSIM PASAULĮ, parašė L. Dovydnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Linas Dovydnas, 217 psl., kaina \$5.00.

UŽSAKYKITE TČOI! TIKTAI PER INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIA DOVANA

LIETUVA! GERESNĖ NEGU IKI ŠIOL

SPECIALŲS RUBLIŲ CERTIFIKATAI

INTERTRADE EXPRESS CORP. PIRMOJI JUMS TAI PASAULIO IR JŲSŲ GIMINIS TAI PATVIRTINO!

Už juos jūsų giminės gali pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos. Tai yra tas pat, kaip turint 100 dol. kratuvelyje už tą sumą galima pirkti prekių š 260, \$300 ar net daugiau vertės.

INERTRADE EXPRESS CORP. mikai pasiųs jums veltui įrodymus.

Rublių sertifikatai gali būti išeiti paprastais rubliais labai geru kursu PILNA GARANTIJA

LABAI GREITAS PRISTATYMAS

Certifikatai pristatomi jūsų giminių namus maždaug per 3 savaites.

Už specialųjį rublį yra imama \$2.80

Jokių primokėjimų! Prašykite mūsų naujo iliustruoto katalogo

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street Fifth Floor New York, N.Y. 10010 Tel. 982-1530

LABAI SVARBŲ!

AUTOMOBILIAI

Pilna garantija Greičiausiai pristato IŠSIRINKITE IŠ ŠIŲ NAUJŲ MODELIŲ ZHIGULI VAZ 2101 Kaina \$3,812.00

NAUJAUSIAS PAGERINTAS

EKSPORTO MODELIS ZHIGULI VAZ 2103 Kaina \$4,365.00

ZHIGULI VAZ 2102 STATION WAGON Kaina \$4,197.50

Export model MOSKVITCH 412 IE Kaina \$3,862.00

MOSKVITCH 408 IE Kaina \$3,551.00

ZAPOROZETS ZAZ 968 Kaina \$2,435.00

Visos kainos JAV dol.

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių nuotraukomis.

BUTAI

DEVETI DRABUŽIAI Lanlytojams iš SSSR

Mes turime šito biznio 24 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

ATSIMINIMAI IR MINUTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINUTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Poželos, 335 psl. kietai viršeliai, kaina — \$4.00.

VYSKUPO P. BUČIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

GANATO JUNG, Kipro Bielino atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDZIU, Petronėlės Liūdžiuvienės, 83 psl., kaina \$1.

ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Neri). Petronėlė Orintaitė, 234 psl., kaina \$3.00.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapočinskas, 273 pusl. kaina \$3.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Augėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$5.00

LIETUVOS VYČIO PEDAŠAKAIS, Juozo Strolgos įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

SIAURUOJU TAKELIU, K. S. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

ZVIRGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina \$5

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

DIENOJANT, Kipro Bielino, 461 psl., kaina \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požela, 335 psl., kaina \$5.00

MYKOLO KRUPAVIČIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00, įrista, kaina \$4.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skipičia, 440 puslapiai, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičia atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Šiandien, Maiki, pasakyk man, kas buvo tas Petras, kurį žmonės vadina Didžiuoju? Ar jis buvo tokio didelio stumens, ar didelio mokslo stuomens?

— Tiesą pasakius, tėve, jis buvo nelabai didelis ūgio ir nelabai aukšto mokslo vyras. Jis gimė 1672 metais Maskvoje; jo tėvas buvo caras Aleksiejus, apie kurį mudu jau kalbėjome per eilą kartą, o jo motina — Natalija Nariškina. Jo tėvas Aleksiejus buvo labai veržlus ir karingas caras, kariavęs su švedais, su lenkais ir su kitais rusais. Petras, dar jaunas būdamas, buvo jau numatytas Rusijos soste įpėdiniu. Sostė tada sėdėjo jo smarki pusseserė Sofija, o jaunas Petras buvo paskirtas ja į padėjėju. Bet jam daugiau rūpėjo mechanika, ypač laivų statyba. Sakoma, kad, nuvykęs į Archangelsko uostą, jis savo rankomis pastatė medinį laivą ir be mažko neprigėrė, išplaukęs juo į audringą Baltąją jūrą. Norėdamas jį atitraukti nuo pavojingų bandymų, motina privertė vesti labai gražią, bet nelabai protingą Evdoksiją Lopuchiną. Jis paklausė motinos ir susituokė, bet tai buvo nelaiminga santuoka, nes vienas kitam jiedu netiko, ir po to Petras ją pametė, uždūrė į vienuolyną, paskelbė, kad persiskyrė ir vedė kitą.

— Ar tai nebuvo mūsų tautietė Kotryna, Maiki?

— Iš tikrųjų, tėve, ji vadinosi Morta Skavronskaitė, tačiau Petras ją perkristijė į stačiatikių tikybą ir pavadino Ekaterinos vardu. Iš tikrųjų Rusijoje buvo dvi tokio vardo caricos. Toliau pakalbėsime apie tai plačiau. Tuo tarpu reikia apsiminti Petro santykius su kitomis valstybėmis.

Kaip kitiems carams, taip ir jam labai rūpėjo Baltijos uostai. Bet durys į Baltiją buvo stipriai užrakintos, o raktas buvo švedijoje, ir geriau švedija jo neduotų.

Reikėtų skelbti jai karą. O karas su pirmaile valstybe Rusijai būtų pavojingas. Buvo dar Kaspijos jūra, bet tai nekokia jūra, tik didelis ežeras, nes išėjimo į pasaulio vandenyną neturi. Buvo dar Juodoji jūra. Deja, ją kontroliavo Turkija su Krymo totoriais. Todėl Petras paskelbė Turkijos sultonui karą ir puolė jo tvirtovę prie Azovo jūros, kuri jungiasi su Juodąja jūra. Tas karas rusams buvo tikra katastrofa, ir Petras sugrįžo Maskvon tuščiomis rankomis. Si nelaimė tačiau jį paskatino atsigriežti. Visus savo karinius ir darbininkus jis būriais suvarė į girias palei Doną, ir prasidėjo medžių kirtimas ir laivų statyba. Dirbo ir jis rankoves atsi-raitojęs. Jis dirbo kartu su darbininkais ir kartu su jais gyveno. Daugelis ir nežinojo, kad jis yra Rusijos caras. Petras Didysis, nes jis dėjo si savanorių darbininkų ir vadinosi "Petru Michailoviu". Ir tas žalių medžių laivynas padarė rusams, kas reikėjo. Jis užtvėrė turkams išėjimą iš Azovo, ir jų tvirtovę tenai rusams pasidavė. Tada prie jėjimo į Azovo jūrą rusai pastatė dar savo tvirtovę ir pavadino ją Taganrogu. Bet reikėjo dar užtikrinti saugumą, nes Turkija buvo dar per daug stipri, kad rusai vieni patys galėtų su ja apsidirbti. Petras kreipėsi į Vakarų valstybes prašydamas talkos Turkijai nugalėti, bet tos atsisakė jam talkininkauti.

— Nejaugį visi Turkijos bijojo?

— Gal ne baimė, tėve. Vakarų Europos tautos buvo daug aukščiau pakilusias kultūroje negu rusai, kurie buvo apžėlę ilgais plaukais ir barzdomis, apsilvilkę ilgomis rudinėmis ir vyžomis apsiavę, todėl Petras suprato, kad vakariečiai nenori su tokiais dėtis. Ir todėl, sugrįžęs Maskvon, jis nutarė praversti Rusijos duris Vakarų kultūrai. Jeigu ir nepadarysi iš apžėlusio ruso apšviesto inteligento, tai rei-

1974 M. KALENDORIAUS DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS REIKALU

"Keleivio kalendoriaus" 1974 m. neeisime. Kas už jį jau yra sumokėjęs, to įmokėtają sumą įrašysime į prenumeratą.

Keleivio administracija

kia nors jo išvaizdą padaryti žmoniškesnę.

— O kaip jis galėjo tai padaryti, Maiki?

— Pirmiausia jis sušaukė savo apžėlusius bajorus ir pasakė: "Gospoda bojare, turim reformuoti!" Paėmė žirkles ir žnybt, žnybt — nukarpė žemės jų ilgus plaukus ir barzdas. Ir paskelbė įsakymą, kad visi privalo apsikarpyti ir nusiskusti. Pasidarė sumišimas ir protestai. Kai kurie pradėjo rekti, kad tai yra bedievybė, nes Dievas savo plaukų ir barzdos nekerta. Tik velnias be barzdos.

— Tai ką tada Petras pasakė?

— Jis pasakė, gerai: kas nori, gali vaikščioti apžėlęs, bet turės už tai mokėti valstybei mokesčius.

— Nu, Amerikos politikieriai šito triksio dar nežino. Jie apdėtu mokesčiais visus kuo dūgalvius — po dolerį nuo barzdos ir nekirtos galvos.

— Be to, tas caras Petras įvedė aprašos madų reformą. Šalin ilgas, negražias rudines, burnos ar balakonus: jų vietoje dėvėti trumpus, vengriškus švarkus. Atmesti ir senoviškas kepurės, o siūti tokias, kaip Prancūzijoje ir Vokietijoje. Reformavo ir kalendorių: Naujuosius Metus laikyti sausio 1 dieną, o ne rugsėjo 1, kaip buvo pirma. Dėl šito pakeitimo protestavo popai ir kunigai.

— Man, vaike, tokios reformos nerūpi; ale aš noriu žinoti, kaip Petras Didysis kariavo su švedais. Ot, pasakyk, kaip jis juos mušė ties Poltava. Kai aš slūžijau pas rusų vaiks, tai mes dainuodavom dainą apie Poltavą. Taigi pasakyk man, kiek Petras paguldė tenai švedų, jeigu žinai.

— Pasakysiu apie tai kitąkart, tėve.

— Nu, tai žūrėk, kad nepamirštum.

Imkit ir skaitykit

Kipro Bielino

knyga

TERORO IR VERGIJOS

IMPERIJA SOVIETŲ

RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistemos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Mes jau įrodinėjome, kad tai buvo prilyginimo prasmės žodžiai. Jei pripažįstame juos tokiems, tai turime tikrai juo išaiškinti. Kas pasakytą prilyginimo prasmėje, negali būti supaprastai raiškesnė. Nors mes gal negalėsime dogmatiskai nutarti, kokią pamoką Jėzus norėjo suteikti mums šituo prilyginimu, tačiau atrodo, kad paminėjimas "tėvo Abraomo" turi koki nors sąryšį su prigimtosios Abraomo ainijos prilyginimais, nes ir Jėzus dienose tie patys vadindavo Abraomą savo tėvu. (Mato 3:9; Jono 8:33-39; Rom. 4:11). Todėl atrodo, kad tinkama išvada yra ta, kad prilyginime turtois pavaizdavo žydų tautą, žmones ir šiandien naudojasi įvairiais prilyginimais. Pavyzdžiui, Jungtinės Valstybės turime "Uncle Sam" simbolį.

Dievo akys žydų tautą buvo karališka tauta. Jis buvo išrinkęs ją kaip kelią, kuriuo ateis palaiminimai ir visos kitos tautos. Prilyginime šitas karališkasis prigimtos Abraomo ainijos stovis buvo atvaizduotas purpuriniais turtuolio rūbais. Jis taip pat vikėdavo plona drobė, kuria buvo parodytas vyras, kas teisingumas, suteiktas žydams dėl jų pasistengimo užlaikyti Mozės įstatymą, ir taip pat per jų vaizduojančias auksas setos tarnyboje. Turėdami jiems duotuosius turtingus Dievo pažadus, jie kasdien puikiai pokylėdavo, kaip prilyginime pasakytą. Turtingi Viešpaties palaiminimai virto jiems isitrenkimu. Sv. Povilas, cituodamas iš Psalm. 69:22, sako: "Jų stulso tepavirsta jiems kilpa ir žabangais, papiktinimu ir atlyginimu". (Rom. 11-9.).

Vargšas, rodos, gražiai atvaizdavo pagonis Jėzus pirmojo atėjimo metu. Neturėdami Dievo malonės, jie iš tikrųjų buvo nuskurdę. Visi pažadai buvo duoti tik žydams ir per žydus. Jei tais laikais kas iš pagonių norėjo gauti tikrojo Dievo palaiminimą, tai jis turėjo priimti žydų tikėjimą ir tapti žydu. Pagonis žydai laikydavo lyg "šunis", nevertus atkreipti į juos dėmesį.

Bet kaip žydų, taip ir pagonių padėtis žymiai persimainė trumpai po Jėzus nukryžijavimo ir prisikėlimo. Žydai buvo atkreipti ir nukryžijavę savo Mesiją, ir dėl to Dievo malonė buvo atimta nuo jų. Šioje žodžio prasmėje jie numirė. Jie neteko pagarbos ir malonės Viešpaties akivaizdoje, ir jų tautiškoji santvarka liko visiškai sunaikinta. Tačiau jie tebegyveno kaip žmonės, ir nuo anų dienų ligi šiol jie nuolat prityrė persekiojimų liepsnas.

Mirė taip pat ir pavargę: kitą kartą sakant, pagonys nebuvo visiškai Dievo atmeti žmonės. Jiems pradėjo rodytis Dievo malonė, ir tikintieji iš jų tarpo buvo numesti į Abraomo prie globstį. Kitą kartą, jie pasidarė Abraomui ir per jį duotųjų pažadų paveldėtojai. Apie tai Povilas sako: "Raštas, pramanydamas, kad Dievas, remdamasis tikėjimu, patelsina pagonis, iš anksto paskelbė Abraomui Evangeliją". (Gal. 3:8). Nors per visą Evangelijos amžių žydai galėjo pasidaryti krikščionimis, ir taip tapti dvasiniais Abraomo vaikais, tačiau Dievo apveidė patvarkė taip, kad pagonys buvo ypatingais šios malonės priėmėjais. Jiems buvo suteikto aukščiausios Dievo malonės vietos, kurios buvo atvaizduotos "Abraomo prieglobstimi".

Kad prilyginime turtingas maldavo Abraomą, kad siųstų Lozorį su lašeliu vandens atvėsti jo liežuviui, arba palengvinti jo kentėjimus, taip ne kartą žydai prašydavo Dievą, kad suteiktų jiems šiek tiek pagalbos, krikščionims tarpininkaujant. Bet ju vargai ir persekiojami nesiliovė. Iš tikrųjų, per visą ilgą laiką tarp žydų ir dvasinių palaiminimų turinčių pagonių buvo didelis ir nepereinamas tarpas. Tačiau prilyginime nėra pasakyta, kad šitas turtuolio kankinimas turėjo pasilikti per amžius. Kitos Rūsio vietos parodo aiškiai, kad jau dabar laikas sugrąžinti žydų tautą į pirmiau turėtąjį Dievo malonės stovį, nes jie jau yra prigimtoji Abraomo ainija (sėkla).

Kas domėtis Tiesa, mes prišiusim veltui spaudos. Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362.

(Skaitymas)

UŽTARIA LAISVĖS KOVOJOJUS

Amerikos civilinių teisių organizacija pasmerkė Sovietų S-gos opozicionierių persekiojimą.

Dvi Amerikos rašytojų draugijos taip pat griežtai kritikavo sovietų valdžią, persekiojančią su jos politika nesutinkančius.

Tarptautinė lyga žmogaus teisėms ginti iš Philadelphia pasisuntė Sovietų S-gos prezidentui Podgornui laisiką — protestą prieš dviejų kovotojų dėl žmogaus teisių — rašytojų Solženicino ir akademiko Sacharovo — persekiojimus.

JAV senatas priėmė rezoliuciją, smerkinčią Sovietų S-gos valdžios vykdomus persekiojimus tu, kurie nesutinka su jos politika. Rezoliucijoje raginamas prezidentas Nixonas, kad jis dabar vykstančiose derybose prekybos ir nusiginklavimo reikalais spausdėtų sovietus sustabdyti tuos persekiojimus.

Ka tik gavome

Pasakėčios, pagal Krylovą — Vytautas Petraitis, 217 psl., kaina \$3.00.

Veterinarinė medicina nepriklausomoje Lietuvoje, parašė dr. Stasys Jankauskas, 338 psl., kaina \$6.00.

Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje (Nuo Mažvydo iki Skvirecko), parašė Stasys Yla, 345 psl., kaina \$6.

Šventas raštas. Naujasis testamentas, verstas iš graikų kalbos, 635 psl., kaina — \$5.00.

Karnavalo aikštėje, novelės, parašė Juozas Svaistas, 284 psl., kaina minkštai viršelais \$5, kietais — \$5.75.

Nuzmogintieji, Vilniaus ir Seinų krašto lietuvių išgyvenimai lenkų okupacijos metais; parašė Petras Česnulis, 256 psl., kaina \$5.00.

Dievas šiandien, Krikščionis gyvenime knygų nr. 9 leidinys, parašė kun. Jonas Gutauskas, 283 psl., kaina \$6.00.

Napoleonas, Baltija, Amerika, parašė Vincas Trumpa, 251 psl., įrišta, kaina \$6.00.

Parkas anapus gatvės, premijuota apysaka jauniui, parašė Danutė Brazytė-Bindikienė, 156 psl., kaina — \$3.00.

Užkandis, pasakojimai, parašė Jurgis Jankus, 216 psl., kain a\$4.50.

Taikos rytas, novelių rinkinys (15 novelių), parašė Jurgis Gliada, 229 psl., kaina \$4.00, kietais viršelais — \$4.65.

Po angelų sparnais, novelių rinkinys (25 novelės), parašė Alė Rūta, 191 psl., kaina \$4.00, kietais viršelais — \$4.65.

Mūsų pračities beieškant, parašė Česlovas Gedgaudas, 357 psl., didelio formato, įrišta, kaina \$15.00.

Abraomas ir sūnus, premijuotas romanas, parašė Aloyzas Baronas, 206 psl., kaina \$4.50.

Sunkiausių kelių, romanas, parašė Jurgis Gliada, 251 psl., kietais viršelais, kaina \$5.00.

Vyras demokratas šeimoje sudaro palankias sąlygas moters diktatūrai.

GALIMA GAUTI

Keleivio administracijoje galima gauti Leono Sabaliūno "Social Democracy in Tsarist Lithuania, 1893—1904". Kaina \$1.00.

TESTAMENTAI

Išigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

GAVOME RIBOTĄ SKAICIŲ "NIDOS" SIENINIO NUPLĖSIAMO SU PASL. SKAITYMAIS KALENDORIAUS. KAINA \$3.50.

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vladio Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj išigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DESIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielino sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėva vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojų mūsų tautos pračities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarydymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

BALYS SRUOGA

Giesmė apie Gediminą

(Tęsinys)

— Mano mylimi draugai!
 Stiprūs mes, linksmi nūnai.
 Ir ugniakurio liepsna,
 Iš degėsių šokdama,
 Tai sužėdęs, tai sušvis,
 Tartum džiaugtus su mumis.
 Jos bežiūrint, man vaidinas,
 Kad ir mūsų toks likimas.
 Juk likimas kareivėlio
 Kaip berželio svyrūnėlio:
 Ir bujoji, ir žaliuoji,
 Kol palūžęs susvyruoji...
 Šiandien taurės mums putoja,
 O koks laukia mūs rytojus?
 Ar vėl lėksim sakalais
 Su trimitais, su daina?
 Ar pavirsim pelenais
 Lyg ugniakurio vieta?
 Ir prieš mus kaip margos srovės
 Nutekėjo daug dienų.
 Buvo žmonės. Džiaugės, kovės...
 Kas beliko nūn iš jų?
 Zemė? Vėjas? Tamsa?
 Ar jie jaučia mus, ar girdi?
 Ar kad jaudina mums širdį —
 Ir paguoda jų visa?
 Nežinau... Bet dvasioj mano
 Jie nemirdami gyvena.
 Jūs gaivindamas miniu.
 Ir šią taurę aš keliu,
 Kad gyventų širdyse
 Mūsų protėvių dvasia
 Kaip šviesa ir šiluma,
 Kaip ugniakurio liepsna.
 Kad su protėviais kartu
 Mūsų atmintis gyventų,
 Ir kad jį sunkiu metu
 Šilumą ir šviesą semtų
 Mūsų protėvių vaikai, —
 Taurę aš keliu, draugai!

VII.

Ir puotauja Gediminas
 Kaip dievaitis su žyniais!
 Skamba, gaudžia ažuolynas,
 Nuaidėdamas kalnais.
 Ir su plaukiančia daina
 Tartum Lietuva visa
 Sulinguoja, subanguoja, —
 Ta pačia daina kvėpuoja...

Saulė jau seniai nukrito.
 Zemėn lenkiasi dangus.
 Zvaigždės mirksi. Išsiritę
 Ir mėnulis į skliautus.
 Ziežirbos vis dar lekioja
 Po viršūnės ažuolu,
 Ir midus vis dar putoja,
 Jėgą didindams balsų.
 Gal kariai kaip vyturėliai
 Lig pat ryto būt' čilubėje,
 Būt' puotavę, būtų šėlę,
 Jeigu būt' nepastebėję.
 Gediminas kaip pakilo...
 Tuoj skardį daina nutilo.
 Klausosi visi, kas bus,
 O jis, didis ir šviesus,
 Lyg trimitas žalio vario
 Savo vyrams žodį taria:

— Nors puotauti malonu,
 Bet mums reikia daug jėgų,
 Kad tėvynė augt', žydėtų, —
 Kad ranka nesuvirpėtų,
 Kai it viesulas ūmus
 Ginsim tėvisekės laukus.
 Daug dar priešų Lietuvos
 Kelią mums staiga pastos.
 Nežinia, su kuo rytoj
 Susikibsim kovoj.
 Baikim taurę ir taures...
 Ruoskite palapines!

Gražūs suomės prisiminimai Kame ir kodėl ilgai gyvenama

Zemiau pateikiame pluoštą gražių prisiminimų apie Lietuvą, kurių autorė Armi Klementti yra žmona žymaus Suomijos chorvedžio Heikki Klementti (1876-1953), kuris Suomijos chorui "Suomen Laulu" (Suomijos Daina) dirigavo Lietuvos Valstybės Teatre 1924 metais.

Jos prisiminimus įdėjo Helsinkio žurnalas "Uusi Maailma" savo š. m. rugpjūčio 1 d. laidoje. Eltos korespondentas Helsinkyje ta proga rašo:

"Esu tikras, kad Uusi Maailma (Naujas Pasaulis), atsiminimus atspausdindamas kaip tik šiuo metu, norėjo pabrėžti savo simpatijas Lietuvai".

Ten tarp kitko rašoma:

"1924 m. mišrus choras "Suomen Laulu" gastroliaavo su koncertais Lietuvoje. Mano atmintyje ypatingai liko gyvas vienas mūsų pagerbimas. Jau pasienio stotyje buvom sutikti didžiulės žmonių minios, nors tenai teturėjome sustoti vos dešimčiai minučių. Mokyklos buvo paleistos. Orkestrai ir chorai sutiko mus su muzika. Suomų ir lietuvių vėliavos plevėso tarp vainikų, jaunos mergaitės tautiniais rūbais barstė geles. Pradžios mokyklos mokiniai giedojo suomių himną su mišiais, nors mums sunku buvo atpažinti suomių kalbą. Ant platformos stalai lūžo nuo tortų, pyragų ir obuolių vyno. Skanumynai, kurių nesuvalgėm, buvo sunėsti į mūsų vagoną. Abi pusės

sakė kalbas. Vertėja buvo vyresnė moteris iš Turku (Suomijos miesto). Ištekęs už lietuvių. Ašaros riedėjo susijaudinusios moteriškės skruostais, kai ji, pasistojus ant statinės, vertė prakalbas į jos gimtąją kalbą, kuria kalbėti neturėjo progos dešimtį metų. Iš visų kalbų mano atminty liko vienas sakinytis: "Jei jūs, suomiai, kada nors patirtumėt badą ir vargą, kreipkitės į mus. Pažvelkite į šiuos placius javų laukus — iš jų mes dosniai sušelsim jus, brangūs Suomijos bičiuliai". Tada nenujautėme, kokia tamsi ateitis laukė mūsų.

Koncertavome Kauno operos teatre. Mūsų dainavimas buvo sutiktas dideliu entuziazmu. Po koncerto operos patalpose mus laukė iškilminga vakarienė. Operos personalas — nuo direktoriaus iki primadonos, norėdami mus pagerbti, patys aptarnavo mus, susėdusius apie stalus.

Kas gi iššaukė toki nepaprastą draugiškumą pareiškimą? To priežastis buvo ne vien mūsų dainavimas: lietuvių neužmiršo, kad "Suomen Laulu" buvo pirmas svetimas choras, kuris 1917 m. gegužės mėn. didžiojoje Helsinkio universiteto salėje sugiedojo Lietuvos Himną. Jie taip pat su dėkingumu prisiminė, kad lietuvių laisvės kovotojai, sunkiais priešpados laikais rado Suomijoje prieglaudą. Lietuvių laikraščiai, pranešdami apie "Suomen Laulu" atvykimą, dėkingai prisiminė apie tai"

(E)

San Marino moterys laimėjo

Nevisi žinome, kad Italijos vidury, netoli Rimini miesto, yra labai sena mažutė nepriklausoma San Marino valstybėlė. Jos plotas dešimt kartų mažesnis už New Yorko miesto, o gyventojų turti 20,000.

Ji valdosi demokratiškai. Jos vyriausioje taryboje, saikime parlamente, yra 60 atstovų, iš jų krikščionių demokratų 27, komunistų 14, socialdemokratų 11 ir socialistų partijos — 7. Bet moterys iki šiol ten neturėjo lygių teisių, dėl kurių jos jau seniai kovojo. 1945-57 m. San Marino valdė komunistai, bet ir jie nesutiko moterims duoti lygių teisių, nes jos, esą, balsuosiančios už dešiniuosius.

Pagaliau moterys vis dėlto pasiekė savo: priimtas įstatymas, kuris įsigalios spalio 1 d., praplečiantis ir moterų politines teises. 1959 m. jos buvo išikovojusios teisę balsuoti vyriausios tarybos rinkimuose, bet pačios negalėjo būti į tą tarybą ren-

kamos. O dabar jos galės būti ir minėtos tarybos nariais ir užimti kitas valstybės pareigūnų vietas.

Istatymas panaikina ir moterų teisių susiaurinimus turto valdymo srityje. Iki šiol jos negalėjo pirkti ar parduoti nekilnojamojo turto ar daryti bet kokių teisių bei finansinių pasizadėjimų be teisėjo sutikimo.

Idomu, kad tą įstatymą balsuojant, komunistai ir kairieji susilaukė.

Bet ir po spalio 1 d. moterys dar nebus teisiškai visai lygios šeimoje. Moteris už neįtikimybę gali būti nubauta kalėti, o vyras nebauziamas. Moteris, ištekėjusi už svetimšalio, negali sugrįžti į namus gyventi be specialaus leidimo. Tai yra taikoma net našlėms, jeigu jos nori grįžti gyventi su giminėmis San Marino.

Kitus rašyti — visi mėgstame, bet save pamokyti — tik retas susipranta.

Žodį tarė. Zenklą davė
 Savo vyrams kunigaikštis.
 Ir kariai, linksmi dainavę,
 Išsiskirstė tuoj po aikštę.

(Bus daugiau)

Siomis dienomis visa spauda rašė, kad rugsėjo 2 d. Kaukaze mirė 168 metų amžiaus Mislimovas.

Sovietai mėgsta pasigirti. Gal jie ir Mislimovo amžių padidino, bet nėra abejonės, kad sovietams priklausantis kalnuotas Kaukazas yra viena iš trijų sričių, kur labai seno amžiaus žmonių yra daugiausia. Be Kaukazo, tokios sritys dar yra Pakistane buvusi Hunzų kunigaikštija Himalajų kalnuose, vadinamame "pasaulio stoge", ir Ekvadore Vilcabambo apylinkėse, aukštai Andų kalnuose. Tose vietovėse šimtmetis žmogus nėra jokia retenybė.

Šiuo metu sausio mėnesio National Geographic žurnale dr. Alexander Leaf mėgino paaiškinti, kodėl minėtos sritys yra daugiau ilgą amžių negu kitur.

Jis priminė, kad JAV-se tik 3 iš 100,000 pasiekia 100 metų. Kaukaze tokių yra jau 84. Hunzoje tam reikalui nėra pakankamų davinių. O Vilcabamboje, 1971 m. gyventojus surašant, buvo 9 šimtamečiai ir 189, taigi iš 100,000 būtų 1,100 šimtamečių.

Dr. Leaf išskiria šiuos veiksnius, lemiančius ilgą amžių:

Kalnu aplinka. Visos minėtos vietovės yra kalnuose.

Dieta. Hunzų ir Vilcabamboje vyrauja valgiai, kuriuose maža gyvulinių riebalų, maža kalorijų, daugiau augalinių riebalų. Kaukaze dabar vaigiuose yra žymus kiekis pieno ir mėsos, bet prieš 50-75 metus ir ten valgis buvo paprastas.

Fizinis aktyvumas. Ilgo amžiaus tyrėjas dr. Leaf cituoja vieną rusų gerontologą (žmogaus amžiaus senėjimo tyrinėtoją):

"Kodėl kalnuotų vietovių gyventojai lengviau išgyvena širdies priepuolį, negu miestų gyventojai? Nuolatinis būtinis fizinis aktyvumas pagerina jų širdies bei plaučių veikimą, ir todėl širdies raumenų aprūpinimas deguonių yra daug geresnis negu miestiečių".

Paveldėjimas. "Beveik visi šimtamečiai, su kuriais aš kalbėjau, turėjo mažiau nei vieną iš tėvų arba brolių bei seserų, kurie gyveno ilgiau nei 100 metų", rašo dr. Leaf.

Lytis ir vedybos. Gyvenimas santuokoje yra aiški ilgo gyvenimo sąlyga. Sovietų gerontologas Pitzchelauris tyrė 15,000 ilgąamžių ir rado, kad visi, su maža išimtimi, buvo vedę. Dr. Leaf apklausti seniai pareiškė, kad jie seksualiai veiklūs tebera būdami 80, 90 ir net 100 metų. Tas pats dr. Leaf patyrė, kad tarp 100 metų peržengusių moterų tik 21% buvo bevaikių, 23% turėjo 2-3 vaikus, 44% — 4-6 vaikus ir 24% — net iki 15 vaikų.

Psichologinis veiksnys. Jis taip pat labai svarbus. Visose minėtos Himalajų ir Andų srityse senas žmogus yra aukštojo pagarboje. Senieji

vaidina svarbiausią vaidmenį bendruomenės tarybose, ten nėra pensijos amžiaus. Vyrai ir moterys dirba net 110 ar 120 metų amžiaus. Pasak jau minėtų sovietų gerontologų, žmonės greitai miršta, kai jie nebegali vaidinti naudingo vaidmens.

TEISME

— Kodėl jūs apgavote žmones, kurie jums tikėjo?

— Todėl, pone teisėjau, kad apgauti tuos, kurie man netikėjo, visiškai nebuvo galima.

ROMANAI

Sunkiausiu keliu, romanas, parašė Jurgis Gliada 251 psl., kieti viršeliai, kainą \$5.00.

Brolio Mykolo gatvė, romanas, parašė Eduardas Cinzas, 303 psl., kieti viršeliai, kainą \$6.00.

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliada, 406 psl., kainą \$5.00.

Kiauros riešučios, romanas, parašė Antanas Musteikis, 259 psl., kainą \$4.50.

Vytautas Alantas, AMŽINAS LIETUVIS, I dalis, 412 psl., kainą minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

To paties romano II dalis, 414 psl., kainą minkštais viršeliais \$6.00, kietais — \$6.50.

Vytautas Alantas, ŠVEN-TARAGIS, istorinis romanas, I dalis, 405 psl., kainą minkštais viršeliais \$5.00.

J. Kralikuskas, VAIŠ-VILKAS, premijuotas romanas, 234 psl., kainą \$4.50.

Pranas Naujokaitis, PASISEJAU ŽALIAJĄ RUTĄ, 232 psl., kainą \$4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RUŠEJO ŠESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kainą \$5.00.

Juozas Svaistas: ŽIOBIAI PLAUKIA, romanas, knygnešio kun. M. Sida avičiaus gyvenimo, 233 psl., kainą \$2.50.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliados romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kainą \$4.50.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kainą \$4.00.

Aidai ir šešėliai, premijuotas romanas, parašė Vacys Kavaliūnas, 234 psl., kainą \$5.00.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kainą minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Namas geroj gatvėj, romanas, parašė Jurgis Janušas, kainą \$4.00.

Jurgis Gliada, BREKŠ-MES NASTA, 384 psl., kainą \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kainą \$5.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kainą \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kainą \$4.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kainą — \$6.00.

Aloyzas Baronas: LIEPAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kainą \$3.00.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kainą \$5.00.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kainą minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50, 259 psl., kainą \$4.50.

Vaišvilka, romanas, parašė Juozas Kralikuskas, 234 psl., kainą \$4.50.

Dailininko žmona, romanas, parašė Juozas Tininis, kainą \$5.00.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kainą \$5.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kainą \$3.

Birutė Kemėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kainą \$4.50.

12 knygų už \$2

Atsitiktinio kareivio užrašai, J. Janušio atsiminimai, 127 psl., kainą \$2.00.

Stepono Strazdo eilėraščiai, 159 psl., kainą \$2.50.

Murklys, apysaka vaikams, parašė Antanas Giedrius, 130 psl., kainą \$1.80.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kainą \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Janušis), 96 psl., kainą 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kainą 25 centai.

Ar laivo visuotinis tvanas, 64 psl., kainą 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kainą 50 centų.

Eilės ir struipsniai, 95 psl., kainą 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kainą 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kainą 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kainą 50 centų.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kainą 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kainą \$11.40, bet visos kartu paruošamos už \$2.

Vietinės žinios

Lietuvos problema kultūros klube

Praeitą šeštadienį Bostono LB Kultūros Klubu nauja valdyba, vadovaujama naujo pirm. inž. V. Ziaugros, pradėjo naują susirinkimų sezoną. Buvo pakviestas ir dar niekad čia neviešėjęs prelegentas — prof. dr. Bronius Kaslas, kurio paskaitos tema: "Lietuvos problema šių dienų tarptautinės teisės šviesoje".

Tarptautinės teisės ir politinių mokslų profesorius dr. B. Kaslas savo kalboje griežtai apsiribojo tik minėtos temos rėmais ir šaltais teisiniais faktais bandė nuvesti tik tą teisinę padėtį, kurioje dabar okup. Lietuvos klausimas stovįs.

Pagal prelegentą. Versalio taikos sutarties idealais sukurta Lietuvos valstybė su smurto įsiviešpatavimu tarptautiniuose santykiuose ir senos teisės sistemos sugriovimu Antrojo pasaulinio karo rezultate esą praradusi ir turėtą tarptautinės teisės atramą. Po Antrojo pasaulinio karo nebuvo jokios taikos sutarties, nesukurti jokie negėdintini naujos tarptautinės teisės pagrindai, o karo laimėtojų tikrai de facto užtvirtintas naujas Europos padalinimas. Net ir Jungtinių Tautų Organizacija esanti įkurta ne tarptautinės teisės (kurios nesą) vykdymui pridėti, o tik didžiųjų galybių — JAV ir Sovietų Sąjungos — dominavimui pasaulyje užtikrinti. Taigi Jungtinių Tautų Organizacija negali privirsti jokių savo nutarimų vykdyti, jeigu jie nepriimtini bent vienai veto teise turinčių didžiųjų valstybių. Tad ir dabartinė okup. Lietuva tarptautinės teisės požiūriu esanti apverktinoje padėtyje.

Prelegentas neteikė daug reikšmės nei ligšiol JAV kartojamam Lietuvos okupacijos nepripažinimui, nei

mūsų atstovybių egzistavimui. Nuoga realybė esanti mums vistiek nepalanki. Žinoma, laikui bėgant, gali susidaryti naujų tarptautinių situacijų, kurios ir Lietuvos klausimą gal išspręstų mums palankia prasme, bet dr. B. Kaslas nesileido į jokių šviesesnės ateities pranašavimus, nes tai nesanti jo paskaitos tema. Jis tikrai stovįs už paskirų išeivių ir gal net tam tikrų nuostatų reguliuojamą bendravimą su tauta. Bet to elgesio mums turinti būti kiekvieno tautinė sąžinė.

Paklausimų metu kiek optimistiškiau pakalbėjo Stasys Lušys.

Kultūros klubo susirinkimas buvo labai gausus, ir jame dalyvavo nemaža jauniesios kartos atstovų.

Gera atlikta programa

Praeitą penktadienį "Garso Bangų" radijo valandėlėje amerikiečiams klausytojams buvo pateiktos dvi V. Kudirkos satyros anglų kalba. Tai apie "popierinį medžiotoją Kruglodurovą ir "Lietuvos tilto atsiminimai". Satyrų vertimus su giliu įsijautimu ir aktoriaus meno plonybėmis paskaitė Mykolas Drunga, prieš tai klausytoją įveddamas ir į aną lietuvių spaudos draudimo laikotarpį.

Boston Globe apie aktorį Laurence Harvey

Boston Globe rugsėjo 2 d. pusę puslapio prirašė apie filmų aktorius Laurence Harvey gyvenimą. Ten tarp kitko rašoma:

"Harvey, lietuvis, kuris gyvena tai Londone, tai Beverly Hills, sveiksta po vidurių operacijos..."

Garsojo aktorius Laurence Harvey tikroji pavardė yra Laurynas Skinkis. Jis gimė Lietuvoje 1928 m.

Lankėsi V. Mamaitis

Pirmadienį mus aplankė Lietuvių Vargonininkų-Muzikų s-gos pirmininkas. Muzikos žinių redaktorius Vincas Mamaitis iš Elizabeth N.J. Jis atvežė Juozo Zilevičiaus parašytą ir Vargonininkų s-gos išleistą knygą "Lietuvis vargonininkas išeivijoje". Kaina \$5.00.

Vandalų padaryti nuostoliai

Bostono vandalų per metus padaryti nuostoliai jau tuoj pasieks milijoną dolerių. Jie vis didėja. Idomu, kad seniau tie kenksmingi išdykėliai būdavo vyresni jaunuoliai, o dabar 1012 metų vaikai.

Amerikiečių spaudoje yra spėjolimų, kad įvairūs vandalai ir chuligainai į nuostolingus darbus yra kai kieno sąmoningai kurstomi. Padangų pardavėjai kursto į blogi linkusius vaikus barsyti gatvėse ar automobilių sustojimo vietose atitinkamas vinis, stikliniai — daužyti langus, medelių sodinimo biznierių — laužyti medelius, kad padidėtų jų biznesas. Betūksta, kad graboriai samdytų žudikus... Sunku pasakyti, kiek šiame spėjolime yra tiesos, bet ir policija panašių žinių turinti.

GERIAUSIA DOVANA LIETUVOJE

Intertrade Express Corp. 125 E. 23rd St., New York, N. Y. 10010 jau 23 metus siūnia siuntinius į visus kraštus ir yra patyrusi, kad geriausia dovana Lietuvoje yra specialūs rublių sertifikatai.

Už kiekvieną tokį rublio sertifikatą galima gauti mažiausia 4 paprastus rublius. Tais specialiais rublio sertifikatais Vnespyltorgo užsienio valiutos krautuose galima pirkti viską už mažą dalį kainos — už ketvirtadalį ar net dar pigiau. Tai reiškia, kad jei pav., kurios nors prekės kaina yra 10 rublių, tai tą prekę galima nupirkti už du su puse rublio ar dar pigiau.

Specialūs rublio sertifikatai gali būti iškeičiami į paprastus rublius labai geru kursu.

Tie sertifikatai pristatomi į namus per 3-4 savaites.

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

15 dienų (Vilnius—5, Kaune—1, Rygoje—6, Leningrade—2, ir Helsinky—1)

Jungtis prie grupių galima Bostone arba New York'e

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —

NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

South Boston, Mass. 02127

393 West Broadway

Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

HIGHLIGHTS OF SCANDINAVIA

15 days from \$ 309. 00 plus air fare —

Denmark, Finland, Sweden, Norway, Holland

Independent VISA FREE CRUISES to Leningrad,

Tallinn and Riga.

For information contact:

20 Providence Street, Boston, Mass. 02116

Tel: (617) 482-4952

Už vieno rublio sertifikatą mokama \$2.35. Galite jį pasiųsti, kiek tik norite.

Paprašykite naujo iliustruoto katalogo veltui. Jį peržiūrėję įsitikinsite, kad specialūs rublio sertifikatai yra geriausia dovana jūsų giminėms Lietuvoje. (Skelb.)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos III a. salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas.

Lapkričio 3 d. Bostono Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komiteto banketas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos III aukšto salėje. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpose Bostono ramovėnų rengiamas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 56 metų sukakties paminėjimas.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa transliuojama penktadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 8:00 iki 8:30 val. vakaro.

Rugsėjo 28 d. — Įstraukos iš Donelaičio "Metų".

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 60 centų, už \$2.50 (sultanastomas)

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Jamaica Plain netoli Franklin parko (Bostone) išnuomojamas 4 kambarių butas, tik suaugusiems. Teirautis bei kuriuo metu telefonu: 522-9894. (37)

IESKO DRAUGO

Pagyvenusi vieniša našlė iš ramaus prie gero susisiekimo nedidelio miestelio Mass. valstijoje, turinti namus su nemažu sklypu, ieško blaivaus ir nerūkančio vienišo pensininko, kuris norėtų drauge praleisti likusias senatvės dienas.

Laiškus siųsti Keleivio adresu, pažymint ant voko — "Vienišai"

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programų Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

BOKIME VISUOMET JAUNI, RYZTINGI IR KIE-

TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEFONAS KAIRYS

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street
Wollaston, Mass. 02170
Tel. 472-2086

Apšildymo įrengimai & APTARNAVIMAI

Aliejaus kuras
Aliejaus degikliai
Krosnys ir garo katilai
Vandens šildytuvai
Elektrinis tinklo įrengimas

Dorchester — So. Boston — So. Shore

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisykiu, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausių medžiagų.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių neotrukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame lankius abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILJONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS siekia pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$16,900.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. Rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudęs mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

UŽ VIENĄ DOLERĮ IR
AŠTUONIASDEŠIMT TRIS
CENTUS PER MĖNESĮ
IRENGIAMAS VISIŠKAI
NAUJAS TEXACO ALYVOS
DEGIKLIS (BURNER) KURIS
NEPAPRASTAI SUMAŽINS
JŪSŲ ŠILDYMO IŠLAIDAS!
NEJUČIOM.

Iš anksto jokio įmokėjimo * Išsimokėti per 60 mėnesių * Jokio procentų

WHITE FUEL

CORPORATION, 900 East First St., Boston, Mass. Tel. 268-4500

Vietinės žinios

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS-KONCERTAS

Rugsėjo 30 d. rengiamas Tautos šventės minėjimas. Tai yra nukelta rugsėjo 8 d. šventė. Jo programoje:

10 val. ryto — iškilmingos pamaldos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone;

3 val. popiet — So. Bostono Lietuvių Pil. draugijos auditorijoje iškilmingos minėjimas, kuriame kalbės Lietuvos generalinis konsulas iš New Yorko Anicetas Simutis.

Prelegento tema: "Lietuva vakar, šiandien ir rytoj". Paskaita truks apie pusę valandos.

Koncertinę dalį atliks solistė Daiva Mongirdaitė, akomponuojant kompozitoriui Jeronimui Kačinskui.

Toliau bus linksmoji dalis su baru, bufetu ir šokiais.

Gautas šio parengimo pelnas skiriamas lituanistiniam švietimui.

Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis bažnyčioje ir salėje.

Gausiai dalyvaudami, atliksime tautinę pareigą ir paremsime lituanistinę mokyklą.

LB Bostono apylinkės valdyba

Ir rugpiūtis buvo pelningas

So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos rugsėjo 20 d. susirinkime fin. sekretorius Adomas Druzdys pranešė, kad per rugpiūtį mėnesį pajamų buvo \$15,980 ir kad pelno liko \$1,779.

I draugiją priimti 2 nauji nariai, mirė per tą mėnesį vienas narys — Juozas Bakūnas.

Surum burum nariam bus spalio 28 dieną.

MALONIAI KVIEČIA TĖVŲ KOMITETAS

Bostono Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas labai nuoširdžiai kviečia visus Bostono ir apylinkės lietuvius dalyvauti jo rengiamame metiniame bankete lituanistinei mokyklai paremti. Banketas įvyks šių metų lapkričio 3 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje.

Programą atliks Bostono Vyrų Sekstetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio. Stalus galima rezervuoti pas Romą Štuopienę, telefonas: 1-784-5287.

M. ir K. Mockai — teniso čempionai

Marija ir Raimundas Mockai, gyvenantieji Nashua, N.H., laimėjo to miesto teniso pirmenybes. Raimundui tai jau antras toks laimėjimas, o jo žmonai — pirmas.

Vietos laikraštis "Nashua Telegraph" plačiai tą įvykį aprašė, išspausdino ir to laimėjimo dovanų įteikimo fotografijas.

R. Mockus yra bostoniečių Marijos ir velionio Kazio Mockų sūnus.

Grįžo iš Europos

Praeitą penktadienį iš Europos grįžo Ona Ivaskienė ir jos sesuo Marija Valatienė, ten išbuvusios 2 savaites ir aplankiusios Angliją, Olandiją, Vokietiją, Italiją, Austriją, Šveicariją ir Prancūziją.

Grįžo iš Lietuvos

Praeitą savaitę iš Lietuvos grįžo Trans-Atlantic Travel bendrovės šeštoji ekskursija, kuriai vadovavo Aldona Adomonienė.

Spalio 3 d. į Lietuvą išvyksta septintoji šių metų ekskursija.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. FOPIET IKI 10 VAL. VAKARO

— SKANI LIETUVIŠKA PICA
— VOKISKAS ALUS
— JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
— LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
— TRIŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETŲS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilaikykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.E.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

PARDUODAMAS NAMAS

So. Bostone nebrangiai parduodamas 3-jų seimų namas, apšildomas alyva.

Dideli kambariai, ažuolinės grindys, nauji virtuvės ir centrai.

Kreiptis į savininkus — 69 Old Harbor Street, So. Boston, 1-me aukšte.

ROSE'S SALON

Tai lietuviui priklausantis GROZIO SALONAS

113 Dorchester St., So. Bostone. Telefonas: 269-9703.

Dirba 6 patyrusios darbinės. Patarnavimas geras. Kainos neaukštos.

Atidarytas nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro. (37)

Gana
nereikalingai eikvoti kurui alyvą
1973
Alyva kurenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Namams šildyti geriausias pasirinkimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnę, pūtelį, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir dirbą su jungtį su vamzdžiais.
10 metų garantija.

\$495.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnio aptarnavimas išsitas 21 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204 So. Shore: 773-4949

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALPENA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4149

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašukarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Trečiadieniais neribinama

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

Milton, Mass.

Atlieku visus patalynus, remonto ir projektavimo darbus ir lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Sankie visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Roda

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

115 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o E. KARDELIENĖS DAINŲ žmogaus — be ydos.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbiotos Kardeienės įdainuotų dainų ir arijų plokštele. Kaina \$6.00. Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radio Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius,

šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekma.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

DABAR

už nemažesnius kaip \$1,000 dviejų metų įėjimo indėlius moka 6% (iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda 6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka 5 1/4%

Nuo įėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 109-tuosius metus.

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, saulėtose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausia ir greičiausia patarnaus TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi be laukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntinams (skrydtes, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių certifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: — — — — — 9-5

Ketvirtadieniais 9-6

Šeštadieniais uždaryta

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis